



สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

ภักวิภา ถุกเงาะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมษายน 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์



**STATES AND GUIDELINES FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE
OF SCHOOL UNDER BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1**

Pakwipa Lookngo

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in
Educational Administration**

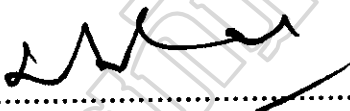
April 2019

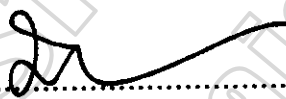
Copyright of Buriram Rajabhat University




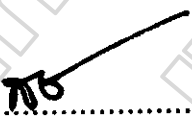
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวภัทวิภา ลูกเงาะ
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

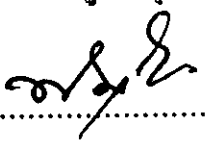

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

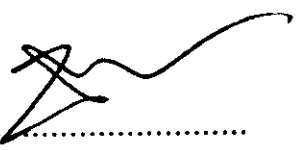

..... กรรมการ
(ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก


..... กรรมการ
(ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม


..... กรรมการ
(ดร.สุชาติ หอมจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา


.....
(ดร.พัชนี กุลทานันท์)
คณบดีคณะครุศาสตร์
วันที่ 19 เม.ย. 2562


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 19 เม.ย. 2562

บทคัดย่อ

ภักติวิภา ลูกเงาะ .2562. สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
ดร. เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ ดร. กิติวัชร ถ้วยงาม 146 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ
เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้ ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 เครื่องมือ
ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถม ศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจจ์และมอร์แกน
จำนวน 327 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ ตามขนาดของ โรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะเวลาที่ 2 การเสนอแนวทางการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 1 เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย
ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน วิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแล้ว
บรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน
โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการ
ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการส่งรายงานผล
การประเมินตนเอง 2) แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้ สถานศึกษาควรจัด โครงสร้าง
หรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่

ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็น
ข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป นำผลการ
รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่
เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

คำสำคัญ : สภาพและแนวทางการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat
University

ABSTRACT

Pakwipa Lookngo. 2019. States and Guideline for Internal Quality Assurance of School Under Buriram Primary Educational Service Area Office 1. Master of Education (Educational Administration). Thesis Advisors : Dr.Phaophonphat Bunkanan, Dr.Kitiwat Tuayngarm, 146 pages

The purposes of this research were to 1) investigate the states of internal quality assurance of school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1; 2) and to study the guideline of internal quality assurance of school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1. The samples were divided into two groups. Phase 1: In order to investigate the states of internal quality assurance of school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1, a questionnaire was used to collect the data. The samples group was 327 teachers in Buriram Primary Educational Service Area Office 1, selected by using the table of Krejcie and Morgan and Stratified Random Sampling by school size then Simple Random Sampling was used. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. Phase 2 : The guidelines of internal quality assurance of school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 were collected by using interview from 5 experts. Data were analyzed thoroughly and pointed out the main issues, then summarized and discussed to be appropriate for content analysis and the descriptive statistic was used to analyzed. The results of the study were as follows : 1) The states of internal quality assurance of school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 in overall aspects were at a high level. When considering in each aspect, the highest was rated at define school standard, follow-up action to improve education and the annual report received the least level. 2) The guidelines of internal quality assurance of school under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 found that the institution should organize the structure or management system of the educational institution to facilitate the development of the internal quality assurance system by appointing the boards, assigning roles accountability and analyzing strength and weakness of operations to develop the operation for the

following year. Moreover, developing the annual quality education report and publishing the release to the relevant person in a variety ways were also mentioned.

Keywords : States and Guideline , Internal Quality Assurance of School

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat
University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร. กิติวัชร ถ้วยงาม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ อาจารย์ ดร.สุชาติ หอมจันทร์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ คือ นายอดุล สุชีรัมย์ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 นายสิริภพ ปราบริบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนหัวฝายนางจู่ไรร์คน์ แก้วพลงาม รองผู้อำนวยการโรงเรียนหัวฝายราชพิทยาคม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย จนทำให้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ตลอดมา

ขอขอบคุณผู้บริหาร โรงเรียนและคณะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามของผู้วิจัย

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาตอบแทน พระคุณบิดา มารดา บุพการี คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ภักวิภา ลูกเงาะ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทยอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	8
2.2 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา.....	24
2.3 มาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.....	50
2.4 บทบาทและหน้าที่และภารกิจสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	51
2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.....	61
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
3.1 ขั้นตอนการวิจัย.....	67
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	92
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	94
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	106
ภาคผนวก ข สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ.....	110
ภาคผนวก ค สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ.....	113
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	119
ภาคผนวก จ คำดัชนีความสอดคล้อง และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	140
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	146

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู จำแนกตามประชากรขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.....	69
4.1	จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	76
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นครูต่อสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน.....	77
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ.....	78
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ.....	80
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ.....	82
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ การจัดการจัดการศึกษาโดยรวมและรายข้อ.....	84
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยรวมและรายข้อ.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการส่งรายงานผลการประเมิน ตนเองโดยรวมและรายชื่อ.....	88

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat
University

สารบัญญภาพ

ภาพ		หน้า
2.1	องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.....	22
2.2	หัวใจคุณภาพของการจัดการศึกษา.....	23
2.3	แนวปฏิบัติการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....	43
2.4	องค์ประกอบของรายงานประจำปีของสถานศึกษา.....	49
2.5	บทบาทหน้าที่และภารกิจสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาของบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษา.....	60 80

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมีการกำหนดการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ในมาตรา 9 โดยให้ยึดหลักการมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา และในมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553ก, หน้า 17) จึงทำให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของประเทศต่างหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการ ในจัดการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงานมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษา (ซึ่งหมายถึงผู้บริหาร ครู และบุคลากร สนับสนุนทุกคนในสถานศึกษา) ต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตามผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้น

ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนทำอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาโดยตรงแล้วการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในยังใช้เป็นหลักฐานยืนยันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ฉะนั้นสถานศึกษาต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสะท้อนถึงผลการจัดการศึกษาแต่ละระดับผลการบริหารจัดการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 2)

แม้ว่าการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา จะผ่านไปแล้วช่วงระยะหนึ่ง คือ รอบทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ. 2542 – 2551) กระแสสังคมก็ยังมีภาววิภาษวิจรรย์ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดอย่างจริงจัง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินงาน 8 ประการ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ 1) กำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและ สารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผน 5) ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ประเมิน คุณภาพภายใน 7) จัดทำรายงานประจำปีเสนอบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนถึง 8) มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยั่งยืน ทั้งนี้เพื่อให้เข้าสู่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติตาม (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 1)

ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2560 พบว่า มีโรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกจำนวน 135 โรง จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 202 โรง และโรงเรียนยังไม่ได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 67 โรงซึ่งในรอบปีที่ (2559 - 2563) กำลังเตรียมการในการประเมินต่อไปเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

ทั้งจากภายในหน่วยงานต้นสังกัดและจากภายนอก และพบว่า ยังมีโรงเรียนจำนวนมากไม่น้อยที่มีปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้านแตกต่างกันไป เช่น โรงเรียนบางแห่งมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนบางโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารสารสนเทศบางโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการจัดทำรายงานประจำปี เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1, 2559, หน้า 40) ทั้งนี้ผู้บริหารและครูต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาต่อไป และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ ยังประสบปัญหาหลายรายการ เช่น ครูและบุคลากร ยังขาด ความรู้ความเข้าใจในในรูปแบบและวิธีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ขาดความร่วมมือและความตระหนักในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขาดความพร้อมด้านปัจจัย เช่น ครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ในการบริหารจัดการซึ่งส่งผลเสียต่อการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

จากสภาพข้างต้นคุณภาพการประกันภายในของสถานศึกษาทั้งด้านผู้เรียนและด้านการบริหารสถานศึกษามีหลายส่วนที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาอย่างเร่งด่วน นำไปสู่การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชน สังคม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพได้แนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีความชัดเจน ได้มาตรฐานจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงการบริหารจัดการการศึกษาในส่วนของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานั้น ๆ ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 จะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
- 1.3.2 เป็นข้อสนเทศในการจัดทำและบริหารจัดการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
- 1.3.3 ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุง ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดขอบข่ายการวิจัยไว้ 6 ด้าน ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, หน้า 3)

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
6. การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

1.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,042 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1,

2559, หน้า 14)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากรางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, หน้า 35) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 327 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน

ระยะที่ 2 เสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.4.3 ตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 6 ด้าน ดังนี้

1.5.1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรฐานการศึกษา

1.5.1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนตรงกับความต้องการของบุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5.1.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการ

ทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คู่มือ กำกับ ติดตาม และนิเทศงานของบุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย

1.5.1.4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในซึ่งเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเองซึ่งยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลัก

1.5.1.5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา หมายถึง การติดตามและจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา

1.5.1.6 การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และถือว่าเป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษา เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย

1.5.2 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง วิธีและกระบวนการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นขึ้นในเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน

1.5.3 โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1.5.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่กำกับดูแล ประสานส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 4 อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอชำนิ และอำเภอบ้านด่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1.2 ความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.1.4 วิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.1.5 ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.2 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษา

2.2.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.2.5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

2.2.6 การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

2.3 มาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.4 บทบาทและหน้าที่และภารกิจสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นระบบการสร้างความมั่นใจของชุมชนและผู้ปกครองว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยความร่วมมือกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1. ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้มีนักวิชาการศึกษาให้ความหมายไว้ดังนี้

อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (2551, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน คือ การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ (2553ก, หน้า 17 - 18) ราชกิจจานุเบกษา ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน คือ การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 39) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาดำเนินการอย่างมีแบบแผนเป็นระบบในการพัฒนาติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดจากกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่าเป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวหรือชุมชนตามความเหมาะสมด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครู และผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 14 - 15) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

นิตินทร ปิลวาสน์ (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal quality assurance) คือ การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายใน โดยวงจร PDCA (Plan - Do - Check - Act) เป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันศึกษานั้น ๆ

มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในคือการประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นเอง ถือได้ว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษาและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการตามที่กำหนดไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน และดำเนินงานตามแผน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของตนที่ทุกสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 ความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีนักวิชาการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2551, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญที่จะทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาการศึกษาทุกชั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย/การวางแผน การทำตามแผน การประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2. ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ ได้ทำงานที่เป็นระบบที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และเน้นวัฒนธรรมคุณภาพ ได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

3. ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำ และความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใสเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม หน่วยงานที่กำกับดูแลได้สถานศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับดูแลสถานศึกษา และก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา

5. ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้เยาวชนและคนที่ดีมีคุณภาพ และศักยภาพที่จะช่วยทำงานพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 64 - 65) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประเมินและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษานั้นอาจจำแนกความสำคัญที่มีต่อกลุ่มต่าง ๆ ได้ 4 ประการ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อสถานศึกษาในปัจจุบันการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ การประเมินตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องได้รับการประเมินจากภายนอกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด พร้อมทั้งให้มีการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริงสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในของตนเอง (Self - evaluation) เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศของการดำเนินงานภายในของตนเองอย่างชัดเจน ละเอียดถี่ถ้วนในทุกมิติ เพื่อนำผลการประเมินเหล่านั้น มาใช้เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและแท้จริง ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะมี ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรง

2. ความสำคัญต่อบุคลากรของสถานศึกษา บุคลากรนั้นเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ทำให้ผู้บริหารและครูตระหนักรู้ถึงสถานการณ์การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารจะสามารถปรับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมโดยเรียนรู้จากจุดอ่อนและจุดแข็งของการดำเนินงาน ซึ่งได้จากผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

สำหรับครูซึ่งเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครูจะสามารถนำผลการประเมินมาใช้เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

3. ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษา สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาโดยตรงได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง การประเมินการจัดการศึกษาจะสะท้อนผลการดำเนินการไปสู่ผู้เรียนช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลผลประโยชน์ที่ได้ คือ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับในส่วนของผู้เรียนหากมีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้เรียนจะรับรู้ถึงความสามารถ และจุดที่ควรพัฒนาซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำผลการประเมินมาใช้เพื่อการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเอง สำหรับผู้ปกครองการรับรู้ผลการประเมินจะช่วยให้ผู้ปกครองแสดงความต้องการ ความพึงพอใจของตนต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้หากสถานศึกษายังดำเนินงาน ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ปกครองสามารถเรียกร้องความต้องการ และเลือกที่จะรับหรือไม่รับบริการได้ หรืออาจพยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นหรือการรับผิดชอบในการดูแลบุตรหลานด้านต่าง ๆ ที่ยังไม่เป็นไปตามความคาดหวังได้

4. ความสำคัญต่อสังคม การจัดการศึกษาเป็นบริการสาธารณะ ซึ่งสังคมโดยส่วนรวมควรได้มีส่วนรับรู้ผลการดำเนินงาน ดังนั้นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญที่จะทำให้สังคมได้มีการรับรู้ รับทราบผลการดำเนินงานเพื่อสังคมจะได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาและการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในส่วนที่เป็นการเสนอความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานบางเรื่องและมีส่วนร่วมประเมินและชื่นชมผลการดำเนินงานได้เช่นกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2557, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายใน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้ที่จะดำเนินการก็คือ สถานศึกษาที่จะต้องยึดหลักการการมีส่วนร่วมกับชุมชน ประชาสังคมและหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ซึ่งไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ต้องจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดำเนินการเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน เพื่อทำหน้าที่ประเมิน

ตรวจสอบ กำหนดแนวทางตัวชี้วัดเพื่อวัดผลการศึกษา มีการจัดโครงสร้างการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และเมื่อดำเนินการตามแผนแล้วก็ต้องมีการตรวจสอบทบทวนเป็นระยะด้วย

สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

นิศิธร ปิลวาสน์ (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดน หรือเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร (Information technology) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้บุคคลต้องมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับยุคและสมัย การที่บุคคลจะเรียนรู้และปรับตัวได้ดีอันเนื่องมาจากการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีระบบการศึกษาและการจัดการระบบที่ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียน การสอน การพัฒนาครู การพัฒนาสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ยุทธวิธีในการทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และผลกระทบที่สำคัญจากการสื่อสารที่ไร้พรมแดนทำให้ประเทศไทยมีการรับรู้และตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมต่อประเทศตะวันตก ความคาดหวังของสังคม ความต้องการของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมทางด้านการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก สิ่งเหล่านี้ได้ถูกระบุในกฎหมายรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ใน

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

จากการที่ผู้ศึกษา ได้ให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาให้เกิดความรู้เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้มีนักวิชาการศึกษาให้แนวคิดไว้ดังนี้

อัญชลี ธรรมะวิสิฎฐ (2551, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นการดำเนินการประกันคุณภาพจึงมีแนวคิดเกี่ยวกับระบบการทำงานซึ่งมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานการวางแผน และการดำเนินงานตามแผน โดยมีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเหมาะสม อาทิเช่น การสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการการเรียนรู้ การสอบถาม การสัมภาษณ์ การพิจารณาหลักฐานร่องรอยการปฏิบัติงาน ตัวอย่างผลงาน และเพิ่มสะสมงาน ตลอดจนการใช้แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบวัดมาตรฐาน เป็นต้น การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อประเมินคุณภาพของสถานศึกษา จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 5 - 8) ได้กล่าวว่า แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางการศึกษา การประกันคุณภาพ (Quality assurance) เป็นศัพท์ทางวิชาการที่วงการศึกษายืมจากวงการธุรกิจ และอุตสาหกรรมและนำเข้ามาใช้เพื่อการบริหารและจัดการเชิงคุณภาพขององค์กรทางการศึกษา เดล (Dale, 1994, p. 23) ได้อธิบายถึงวิวัฒนาการของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพในทางอุตสาหกรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบที่เน้นการตรวจจับ (Detection) ได้แก่การตรวจสอบคุณภาพ (Quality inspection) และการควบคุมคุณภาพ (Quality control) ทั้งสองกิจกรรมนี้เน้นพัฒนาความแม่นยำของเครื่องมือ และ

ประสิทธิภาพของเทคนิคที่ใช้ในการตรวจจับความผิดที่เกิดขึ้น จุดอ่อนของการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบนี้คือเป็นการลงมือกระทำหลังจากข้อผิดพลาดหรือปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว (Retrospective หรือ Reactive)

การบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบที่สองเป็นสิ่งที่เพิ่งจะเกิดขึ้นในสองทศวรรษหลังนี้มีลักษณะที่เน้นการป้องกันก่อนที่ความผิดจะเกิดขึ้น (Preventive หรือ Proactive) แบ่งย่อยออกได้ 2 ประเภท คือ การประกันคุณภาพและการจัดการเชิงคุณภาพทั่วทั้งระบบ (Total Quality Management หรือ TQM) เดล (Dale, 1994, p.23) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพว่า หมายถึงกิจกรรม หรือปฏิบัติการทั้งหมดที่เป็นระบบและมีการวางแผนล่วงหน้า อันเป็นสิ่งจำเป็นที่จะสร้างความมั่นใจในระดับหนึ่งได้ว่าสินค้าหรือบริการหนึ่ง ๆ จะมีคุณภาพตามข้อกำหนดที่ได้วางไว้ “all those planned and systematic actions necessary to provide adequate confidence that a product or service will satisfy given requirement for quality...” ส่วนการจัดการเชิงคุณภาพทั่วทั้งระบบหรือ TQM นั้น เดล (Dale, 1994, p.23) ได้ให้คำจำกัดความว่า “A management philosophy embracing all activities through which the needs and expectations of the customer and community, and the objectives of the organization are satisfied in the most efficient and cost-effective way by maximizing the potential of all employees in a continuing drive for improvement.” “TQM เป็นปรัชญาการบริหารจัดการที่ครอบคลุมกิจกรรมทั้งปวงที่จะตอบสนองความคาดหวังและความต้องการต่าง ๆ ของลูกค้าและชุมชนและเป้าหมายขององค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุด โดยการพัฒนาและใช้ประโยชน์สูงสุดจากศักยภาพของพนักงานทุก ๆ คนในอันที่จะมุ่งมั่นไปสู่การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง”

จะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพจะเป็นระดับหนึ่งของวิวัฒนาการของการบริหาร และการจัดการเชิงคุณภาพที่ยังไม่บรรลุถึงขั้นของ TQM แต่ก็ได้เปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัดจากการบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพแบบเก่าที่เน้นการตรวจจับ โดยให้หันมาเน้นการวางแผนป้องกันอย่างเป็นระบบ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นการสร้าง ความมั่นใจกับผู้เกี่ยวข้องว่าผลผลิตที่ออกมาจะมีคุณภาพตามที่คาดหวัง ข้อสังเกตที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การประกันคุณภาพเป็นวิวัฒนาการที่ต่อเนื่องมาจากการตรวจสอบ และการควบคุมเชิงคุณภาพ การประกันคุณภาพยังคงมีการเน้นความสำคัญของคุณภาพ และประสิทธิภาพของเครื่องมือวัด และเทคนิควิธีวัดสิ่งที่เพิ่มขึ้นมากก็คือ การสร้างความมั่นใจโดยการมีมาตรการป้องกันไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นการออกแบบและขั้นตอนงาน จนถึงขั้นที่ได้ผลผลิตออกมา นอกจากนี้ก็จะมีการนำผลการประเมินในทุกขั้นตอนมาใช้เพื่อการวางแผน ออกแบบ และการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

(Continuous Improvement) ความสัมพันธ์ต่อเนื่องระหว่างการประเมินคุณภาพและการประกันคุณภาพมองเห็นได้อย่างชัดเจนในบริบทของการศึกษา เมอร์กาทรอยด์และมอร์แกน (Murgatroyd & Morgan, 1994, p.32) ได้จำแนกลักษณะเด่นของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 5 ประการคือ

1. มาตรฐานการศึกษากำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึง
3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย
4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาคไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผลสมควร
5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวน

(Audit and review) การทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา

อศวิน สุขแสง (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากสถาบันการศึกษามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งระบบต่าง ๆ ให้ความพร้อมกับการขยายตัว มีการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้งการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้สถาบันการศึกษาของประเทศไทย จำเป็นจะต้องสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษาในแต่ละส่วนดำเนินไปอย่างมีระบบ แบบแผน และสามารถตรวจสอบได้อย่างถูกต้องโปร่งใส สาธารณชนสามารถรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของสถาบันการศึกษา จึงได้มีแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการทางการศึกษาโดยตรงได้แก่ นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีแนวคิดในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน

1. การพัฒนาคุณภาพ (Quality control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบ (Quality audit) และติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ (Quality assessment) เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง โดยการตรวจเยี่ยม และประเมินสถานศึกษาเป็นระยะตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การ

ช่วยเหลือและเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

สรุปแนวคิดของการประกันคุณภาพภายในได้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงานในลักษณะของการผสมผสานระหว่างกระบวนการบริหารกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา โดยวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา สะท้อนให้เห็นว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกัน เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพให้ได้ผลผลิต คือ ผู้เรียนที่มีคุณภาพ ดังนั้นการดำเนินการประกันคุณภาพ จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับระบบการทำงานซึ่งมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันดังนี้ ประการแรกการควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน โดยมีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน ประการที่สอง การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเหมาะสมการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประการที่สาม การประเมินคุณภาพเป็นการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อประเมินคุณภาพของสถานศึกษา จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ซึ่งในการจัดทำประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพนั้นจะต้องทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการการบริหารจัดการนี้สิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยต้องมีกระบวนการวางแผน (Plan) ปฏิบัติการตามแผน (Do) ตรวจสอบประเมินผล (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Act) ซึ่งหลักการนี้เป็นการบริหารคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดมมิ่ง

2.1.4 วิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ปี พ.ศ. 2544

สืบเนื่องจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบหลักเกณฑ์และวิธีการเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้นในช่วงเวลาที่ยังไม่มีกฎกระทรวงได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยให้สถานศึกษาถือปฏิบัติไปพลางก่อน

ปี พ.ศ. 2546

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตามภารกิจ 8 ประการ ดังนี้

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการดำเนินการประเมินตนเองพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

ปี พ.ศ. 2553

ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติบัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้นจึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทน โดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษาหรือการประเมิน

การจัดการศึกษาจำนวนไม่เกิน 9 คน แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีเพื่อช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด รวมทั้งสามารถแข่งขันกับนานาชาติอารยประเทศและผู้เรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับต้น ๆ เมื่อเข้าร่วมแข่งขันในเวทีโลก

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ. 2561

จากประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑ ก หน้า 3 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 กล่าวถึง “ การประกันคุณภาพการศึกษา ” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด หรือ

หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี โดยให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้ สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่าง ชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับ สถานศึกษา และกำหนดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม
5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประจำทุกปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 31)

จะเห็นได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนของการศึกษา ขั้นพื้นฐานนั้น ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม กล่าวคือให้สถานศึกษามีการ กำหนดเป้าหมายซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาและประเมินตนเอง อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ใช้กระบวนการบริหารที่ดี สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายใน การบริหาร และจัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “ การประกัน คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ” (สำนักทดสอบทาง การศึกษา, 2554, หน้า 3 - 4)

2.1.5 ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาใน สถานศึกษาเป็นอย่างมากซึ่งมีผู้ให้ความหมายระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 6 - 10) ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal quality assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสมด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครู และผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง ดังที่กล่าวแล้ว ดังนั้นการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจึงยึด หลักการ 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร และตัดสินใจดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดตั้งอำนาจความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอนจัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด
2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะทำงานในส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษาโดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา
3. การแสดงการรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนา ร่วมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School improvement plan) เลือกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคม และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

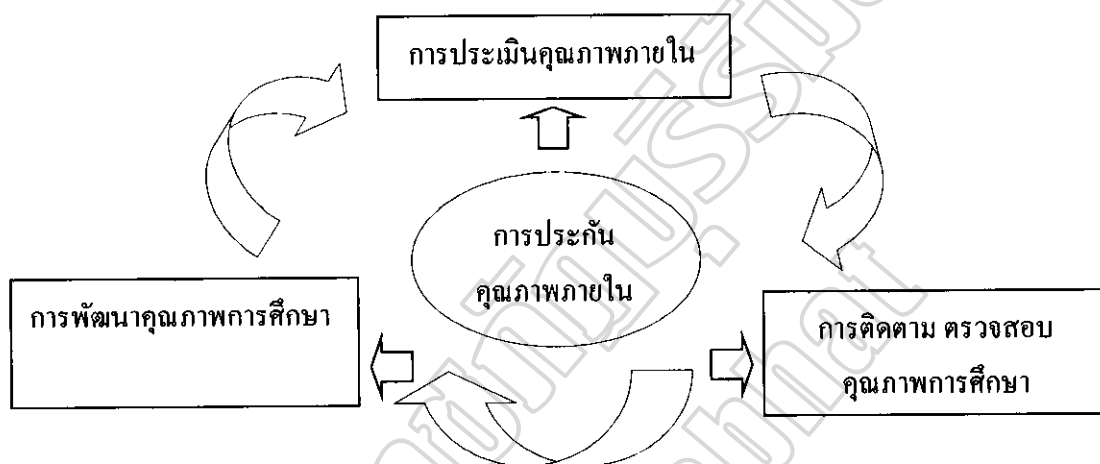
1. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนา กิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติงานจริง ข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้ม ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้นครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้หรือโครงการอื่น ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่าเหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบเพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจากระบบ และโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมากแต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้นในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใดต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่าง

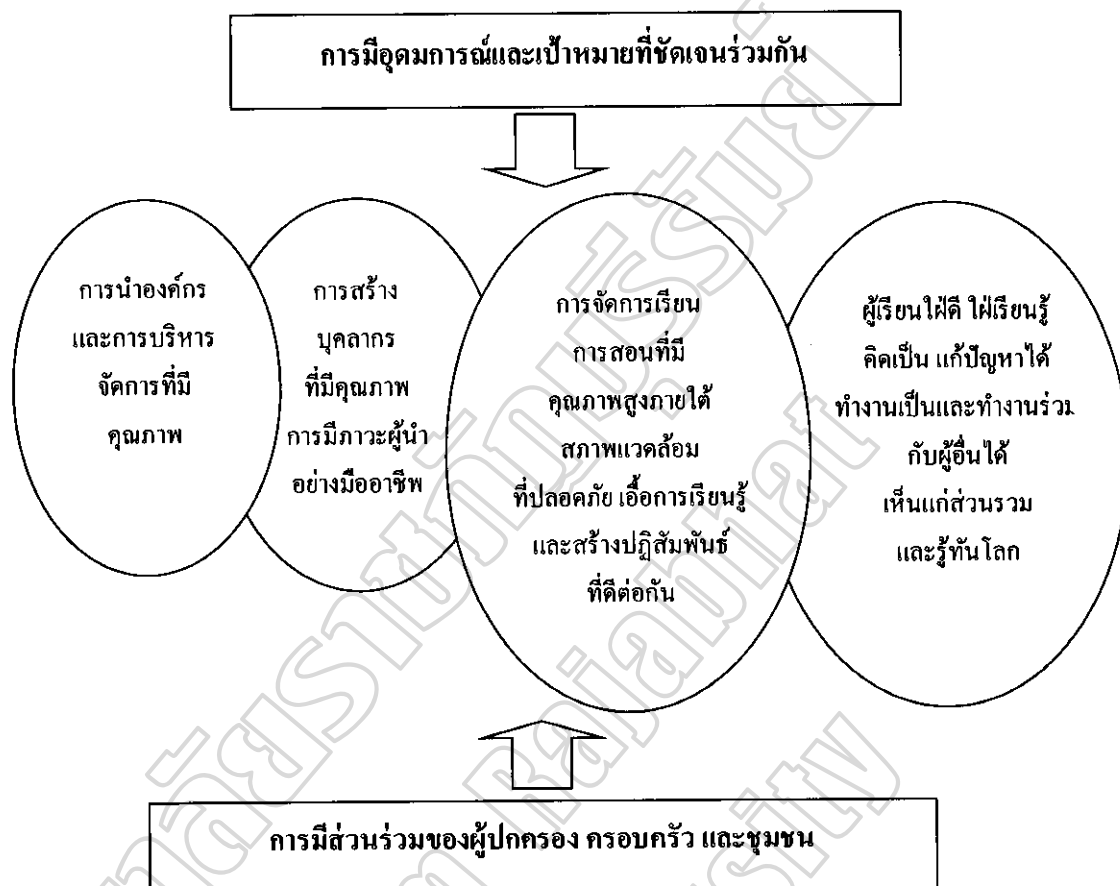
เป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกันและพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น



ภาพ 2.1 : องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553 , หน้า 8)

ประเทศนิวซีแลนด์ที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาที่ทั่วโลกยอมรับใช้แนวคิด “ห่วงโซ่คุณภาพ”(Chain of quality) ในการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งโดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ส่วนที่เชื่อมโยงกัน (ดังแสดงในภาพที่ 2.1) คือ

1. การมีอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน
2. การนำองค์กรและการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ
3. การสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและมีความเป็นผู้นำการสอนอย่างมืออาชีพ
4. การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเอื้อการเรียนรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน



ภาพ 2.2 : ห่วงโซ่คุณภาพของการจัดการศึกษา

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553 , หน้า 9)

สถานศึกษาที่มีระบบบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพนำ โดยผู้บริหารที่เป็นผู้นำทางวิชาการสูง ย่อมมีการพัฒนาคณะครูอาจารย์ให้เป็นบุคลากรที่มีความสามารถทางวิชาการ มีภาวะผู้นำเช่นเดียวกัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนย่อมมีประสิทธิภาพ ขอบที่จะกำหนดเป้าหมายที่ทำทนายแสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดการเรียนรู้ที่สนุกกระตุ้นให้คิดและทดลองทำ ความสนุกในการเรียนรู้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน การจัดการศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ปกครอง ครอบครัวยุ และชุมชน อันเนื่องมาจากการที่ทุกคนทุกฝ่ายมีอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน จากความเชื่อมโยงของการปฏิบัติงานดังกล่าวมั่นใจได้ว่าผู้เรียนต้องมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนดอย่างแน่นอน

2.2 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรศึกษาและปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อพัฒนาการจัดการคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์โดยมีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

ราชกิจจานุเบกษา (2561, หน้า 3) ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

2.2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.1.1 ความหมายของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 (2553, หน้า 2) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษา คือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 16) ได้กล่าวว่า “มาตรฐานการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษามีเป้าหมายสำคัญเพื่อวางแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 8) ได้กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ และอัตลักษณ์ของโรงเรียน

มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ (2554, หน้า 1) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการ

เทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2554, หน้า 2) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กรรมวิธีในการกำหนดและใช้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อการพิจารณากิจกรรมเฉพาะอย่างมีระเบียบ

สรุปได้ว่า กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรฐานการศึกษา

2.2.1.2 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 16-26) ได้กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งทางตรงในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และทางอ้อมในรูปของสมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ สถานศึกษา เป็นผู้จัดทำหลักสูตร เพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการ และบริบทของท้องถิ่น โดยใช้กรอบหลักสูตรแกนกลาง การที่สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาด้วยตนเอง ย่อมทำให้ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จึงกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ได้มาตรฐานเดียวกัน และให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์

มาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในเชิงปรัชญา คือ สำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน และมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นหรือชุมชน เมื่อมองในการปฏิบัติ มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญต่อการวางแผน นโยบาย การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรการในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในปัจจุบัน และอนาคตที่สภาพแวดล้อมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญในแง่ของการเป็น

ฐานข้อมูลสนับสนุน การพยากรณ์คุณภาพที่คาดหวังตามที่ต้องการ ก่อให้เกิดการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวล่วงหน้าได้

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพ ชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และ วัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดี ในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคม ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ดังนั้นแนวคิดของมาตรฐานการศึกษาจึงสอดคล้องกับอุดมการณ์ของการจัดการศึกษาโดยที่การจัดการศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมหรือบริบททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ที่มีผู้ปกครอง ชุมชน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ฉะนั้น มาตรฐานการศึกษาจึงต้องกำหนดให้ครอบคลุมตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษา โดยมีแนวคิดที่สำคัญ ดังนี้

1. การบูรณาการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งด้านการบริหารการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน สภาพหรือบริบทของชุมชนนั้น ๆ จึงต้องมีการพิจารณาถึงความสอดคล้องขององค์ประกอบเหล่านี้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้มีความเกี่ยวเนื่องกันทั้งมาตรฐานด้านครู ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

2. ความสอดคล้อง การกำหนดคุณภาพของการจัดการศึกษาหรือผลผลิตจากการศึกษานับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย และการจัดการศึกษาเพื่อมวลมนุษยชนนั้นว่า เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดว่าเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง มีสุข ดังนั้นในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาจึงต้องให้มีความสอดคล้องกันในแต่ละระดับตั้งแต่ระดับชาติ หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบสถานศึกษาจนถึงท้องถิ่น

3. การรับผิดชอบร่วมกัน การจัดการศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงต้องให้มีการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันทุกส่วน การมีบทบาทหรือการทำงานร่วมกัน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้โลกและสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจำกัดของทรัพยากรทำให้ต้องมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการจัดการศึกษานั้นสิ่งสำคัญคือทรัพยากรมนุษย์ เพราะเป็นผู้กำหนดแนวทางหรือนโยบายหลัก ดังนั้น มาตรฐานการศึกษา จึงต้องคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างมีคุณค่า

กระทรวงศึกษาธิการ (2553ก, หน้า 27) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษามีความสำคัญดังนี้

1. ช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. สถานศึกษาสามารถวางหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. สถานศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับตรวจสอบ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล รวมทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพ และความก้าวหน้าของการจัด
5. เพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในระยะต่อไป

2.1.2.3 ประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษามีประโยชน์ต่อสถานศึกษาดังนี้

1. ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. สามารถวางหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบายแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศ การติดตาม และประเมินผลรวมทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. มีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา

5. เพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในระยะต่อไป

2.1.2.4 ความเชื่อมโยงระหว่างอุดมการณ์ หลักการ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ทำให้คนมีความรู้และมีคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนอยู่ในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม ดังนั้น การที่จะดูคุณภาพการศึกษาจึงดูที่คุณภาพคนซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาแต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ปัจจุบันที่สถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันมากทั้งด้านงบประมาณ คุณภาพบุคลากร หรือแม้แต่ตัวป้อน คือ นักเรียนที่เข้าเรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การสนับสนุน จากชุมชน หน่วยงาน หรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตามอย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษาในปัจจุบันมีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาด้วยตนเอง มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเอง จึงย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษากำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดขึ้นมาเป็นมาตรฐาน ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ยังได้มีการกำหนดอุดมการณ์ และหลักการเพื่อให้สาธารณชน สังคม ทุกภาคส่วนได้เข้าใจแนวความคิด รับรู้ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตลอดจนมีแนวทางตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีระบบ และมีคุณภาพ คือ

1. หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์
2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย
3. หลักแห่งความเสมอภาค
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักแห่งความสอดคล้อง

ความเชื่อมโยงของอุดมการณ์และหลักการ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย หลักแห่งความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม

หลักแห่งความสอดคล้องกับอุดมการณ์ และมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาสามารถนำความเชื่อมโยงดังกล่าวเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามเพื่อให้เห็นความสอดคล้องสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเดิมที่ได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2548 สำหรับให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งใช้เป็นมาตรฐานเทียบเคียงในการกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้น และมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งจะเห็นได้ว่า มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 แต่ละมาตรฐานต่างก็มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 และมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม แต่มีความแตกต่างกันในส่วนของคำ หรือภาษาที่ใช้ในการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ รวมถึงการจัดประเภทและกลุ่มของมาตรฐานและตัวบ่งชี้เท่านั้น ซึ่งหากสถานศึกษาได้ดำเนินการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในตามแนวทางและหลักเกณฑ์การกำหนด มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาที่ได้กำหนดขึ้นแล้ว ก็จะทำให้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องและครอบคลุมกับมาตรฐานการศึกษาเดิม และมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอกรอบที่สามนั่นเอง

2.1.2.5 กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐาน

การศึกษาของชาติตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 สถานศึกษาต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นเอง โดยการ ดำเนินการดังกล่าวให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน กระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะต้องดำเนินไปอย่าง สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งเป็นการจัดการระบบการทำงานให้มีคุณภาพเป็นที่ ยอมรับของสังคม โดยที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชนและหน่วยงานระดับสูงกว่า สถานศึกษามีความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่
กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้รวมทั้งจุดเน้น บริบท และอัตลักษณ์ของสถานศึกษาเอง

2.1.2.6 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาสำหรับ
สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งนำไปใช้ เป็นเป้าหมายหรือกรอบ
ทิศทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาตนเอง ทั้งนี้สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมอัตลักษณ์
ความโดดเด่นของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ขึ้นมาได้ เพื่อความสมบูรณ์ของมาตรฐาน และเพื่อใช้
ในการประเมินตนเองของสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษาว่าสามารถบริหารการศึกษาใน
สถานศึกษาได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่ตั้งเป้าหมายหรือไม่ และนอกจากนี้
การกำหนดและประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษายังเป็นข้อมูลสำคัญที่สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดยังสามารถนำไปเป็นเป้าหมายในการกำกับดูแล ตรวจสอบ
และการประเมินคุณภาพในภาพรวม เพื่อนำข้อมูลมาใช้วางแผนยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นในการ
ที่จะบรรลุมาตรฐานการศึกษานั้นเป็นหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาระดับต่าง ๆ ในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานต้นสังกัดสูงสุดในการกำหนดมาตรฐาน
การศึกษา มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากำหนดทิศทางในการ
ดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาท
สำคัญในการนำมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาในภาพรวมระดับสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา อาจกำหนดตัวบ่งชี้ที่เน้นบริบทหรือเอกลักษณ์ท้องถิ่นเพิ่มเติมอีกก็ได้
ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้มีระบบการประกันภายในที่เข้มแข็ง นำผล
การประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาติดตาม
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยรายงานผลให้
คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อผลักดันสถานศึกษาที่มีคุณภาพในระดับสูง
ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ขึ้นไป ร่วมมือกับชุมชนและองค์กรทางวิชาการให้การช่วยเหลือสถานศึกษาที่มี
คุณภาพอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจให้บรรลุตามมาตรฐานให้ได้ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงาน
ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาต่อไป

ระดับสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความสำคัญ
ที่สุดที่นำเอามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

และอัตลักษณ์ของสถานศึกษาที่โดดเด่นในด้านต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกัน แล้วกำหนดเป็นมาตรฐานของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก นโยบาย และจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 2 เมษายน 2553 กำหนดไว้ในข้อ 14 (2) ได้กล่าวว่า ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยได้กำหนดเป้าหมาย หลักการ เนื้อหา กระบวนการจัดทำ และบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องที่สถานศึกษาต้องคำนึงและนำไปปฏิบัติภายใต้การส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อัญชลี ธรรมะวิริกุล (2551, หน้า 1) ได้กล่าวว่า แผนพัฒนาคุณภาพศึกษา เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทที่จะกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะดำเนินงานตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันนั้น

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 6) ได้กล่าวว่า แผน (Plan) เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ กิจกรรม วิธีการที่ได้ผ่านการคิดมาแล้วล่วงหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมกันคิดและพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ สำหรับเป็นเครื่องชี้นำการดำเนินการใด ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร การวางแผนมักมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจนในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง การพัฒนาการศึกษาเพื่อมุ่งให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

ประชาคม จันทรชิต (2559 , หน้า 2) ได้กล่าวว่า แผนพัฒนาคุณภาพศึกษา เป็นแผนแม่บทที่ใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงข้อ 22 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน การอาชีวศึกษา

สุวิทย์ หนองไผ่ (2559 , หน้า 1) ได้กล่าวว่า แผนพัฒนาคุณภาพศึกษา หมายถึง แผนที่จัดทำอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วยเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของ การจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ ตามเป้าหมายของ แต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตร สถานศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนตรงกับความต้องการ ของบุคลากรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2.2.1 แนวคิด หลักการ และความสำคัญ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 16 - 26) ได้กล่าวว่า การพัฒนา คุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เน้นให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้หน่วยปฏิบัติ คือ สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนา ที่ยึดสภาพปัญหา ความต้องการ และให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยหลัก ในการวางแผนร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาจะต้องมีการระดมสมองในการวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอก เพื่อให้ได้ข้อสรุป ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรภายใน สถานศึกษาที่เป็นผู้ให้บริการและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับ บริการทางการศึกษาทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ ผู้แทนของครูผู้สอนผู้แทนของกรรมการ สถานศึกษา ผู้แทนของผู้ปกครองผู้เรียน ผู้แทนขององค์กรหน่วยงานและสถาบัน ตลอดจน สถานประกอบการต่าง ๆ ในชุมชนให้เข้ามาร่วมคิดร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย เงื่อนไข และภาพ

แห่งความสำเร็จ ซึ่งครอบคลุมภารกิจและความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าวจะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด ถือเป็นแผนระยะยาวที่สถานศึกษาจะต้องใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในการกำหนดโครงการพัฒนาในแต่ละด้านที่ตรงกับความต้องการยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป การจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพชัดเจน เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการซึ่งมีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น SWOT Analysis การบริหารงานเชิงระบบ (PDCA) เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 12) กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสำคัญ เพราะสามารถเป็นเครื่องชี้นำการดำเนินการใด ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร

2.2.2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายในสถานศึกษา รวมถึงบุคลากรขององค์กรอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรเข้าใจบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บุคลากรภายในสถานศึกษา

1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียน มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1.1.1 วิเคราะห์ ศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของชาติ กระทรวง กรม จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา และสภาพความต้องการของท้องถิ่นชุมชน สภาพการจัดการศึกษา สภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบ นำมากำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษา ร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.1.2 ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษากับครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งการจัดระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการร่วมมือของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง องค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1.4 จัดสรรงบประมาณและทรัพยากร เพื่อใช้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.5 ร่วมประชุมปฏิบัติการและร่วมระดมพลังสมองในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.6 สนับสนุน อำนวยความสะดวก รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.7 ตรวจสอบ กำกับ ติดตามกระบวนการจัดทำแผน รวมทั้งจัดให้มีการประเมินคุณภาพของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

1.1.8 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีนำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) ต่อไป

1.2 รองผู้อำนวยการ โรงเรียน / หัวหน้ากลุ่ม / หัวหน้างาน / หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ / ครู มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1.2.1 สรุปข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ผลงานดีเด่นของผู้เรียน ศักยภาพของครู สภาพการจัดการเรียนการสอน สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น นโยบาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความต้องการของผู้ปกครอง ผู้เรียนและชุมชน

1.2.2 ร่วมประชุมหารือ สัมมนา วิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงกำหนดเป้าหมาย/ความสำเร็จสู่การพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบ

1.2.3 ดำเนินกิจกรรม/โครงการ สรุปรวบรวมรายงาน และประเมินผลกิจกรรม/โครงการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

2. บุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

2.1 คณะกรรมการสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- 2.1.1 ให้ข้อมูลและร่วมวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน สภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง ท้องถิ่น ชุมชน ความต้องการของชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา วิทยาการท้องถิ่น การสนับสนุนจากชุมชน คุณภาพผู้เรียน และการศึกษาต่อ
- 2.1.2 ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษา
- 2.1.3 พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี ตลอดจนการใช้งบประมาณและทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2.1.4 กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

2.2 ผู้ปกครอง ผู้เรียน มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 2.2.1 ให้ข้อมูลและร่วมวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน สภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครองและผู้เรียน การช่วยเหลือสนับสนุน โรงเรียน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการศึกษาต่อ
- 2.2.2 ร่วมประชุมหารือสัมมนาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษากับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- 2.2.3 ให้การสนับสนุนการใช้งบประมาณและทรัพยากรเพื่อใช้ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี
- 2.2.4 ร่วมนำเสนอและสะท้อนผลจากการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

2.3 หน่วยงาน องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรเอกชนและชุมชน มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- 2.3.1 นำเสนอและร่วมวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาและวิทยาการในท้องถิ่น นโยบายและทิศทางการพัฒนาชุมชน การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรจากชุมชน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการศึกษาต่อ

2.3.2 ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี

2.3.3 ให้การสนับสนุนการใช้งบประมาณและทรัพยากร เพื่อใช้ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3 - 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

2.3.4 ร่วมกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องตามแผนปฏิบัติการประจำปี

2.3.5 ร่วมนำเสนอและสะท้อนผลจากการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

2.2.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

อัญชลี ธรรมะวิสิฎฐ (2552, หน้า 1) ได้กล่าวว่า แผนพัฒนาคุณภาพศึกษาเป็น ข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทที่จะกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะดำเนินงานตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันนั้น

นารถ จันทวงศ์ (2554, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การจัดการกระบวนการ คือ การระดมทรัพยากรในการดำเนินงาน อันได้แก่ บุคลากร วัสดุ แรงงาน และเครื่องจักร เพื่อการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของวัตถุประสงค์หลักขององค์การ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 20) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงานเพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มีคามหมายถ้าการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรมย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยาก นักผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุณค่า กำกับ ติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญ การดำเนินงานและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย ครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและเต็มเวลา แบ่งเวลาหรือบริหารเวลาในการปฏิบัติงาน

ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จ ตามแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุดและภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย ให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

พิรพร พร้อมเทพ (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า แผน คือ สิ่งที่กำหนดว่าจะต้องทำอะไร ในอนาคต เพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการ

รังสรรค์ มณีเล็ก (2559, หน้า 2) ได้กล่าวว่า การวางแผน คือ กระบวนการเตรียมการตัดสินใจเพื่อกระทำสิ่งใด ในอนาคต

ยุทธนา พรหมณี (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การนำแผนสู่การปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้นโยบาย บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการนำโครงการ/กิจกรรม ที่ได้กำหนดไว้ในแผน ไปดำเนินการ ให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยต้องกำหนดองค์กรหรือบุคคลที่รับผิดชอบ และวิธีการดำเนินการชัดเจน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คู่กับ ติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคน/ทุกฝ่ายผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคน/ทุกฝ่ายให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2.2.4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายในซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 7) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน (Internal Quality Assessment) เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยสถานศึกษาและ/หรือหน่วยงานต้นสังกัดต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษารองต่อเนื่อง กระบวนการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 18) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทีเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเอง (Self-evaluation) ซึ่งการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลักแต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน ดังนี้

1. คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อันนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป
2. คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการดำเนินงาน ที่

เกี่ยวข้องกัน แตกต่างในเรื่องของจุดเน้นและบทบาทในการดำเนินการ การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงพัฒนาให้บรรลุเป้าหมาย และนำข้อมูลไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

สรุปได้ว่า การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในซึ่งเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) ซึ่งยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลักและสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน คือ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา

2.2.4.1 หลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1. จุดมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1) ต้องทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และไม่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีการทำตามแผน มีการตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบที่มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน
3. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา พัฒนา ปรับปรุง ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สังคม และประเทศชาติ

2.2.4.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายใน

1. เพื่อตรวจสอบคุณภาพและผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสถานศึกษา
2. เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
4. เพื่อนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปจัดทำรายงานประจำปี

2.2.5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

ออฟสเตด (Ofsted, 1994 , p. 6 อ้างถึงใน รตนา ดวงแก้ว, 2556 , หน้า 12) ได้กล่าวว่า “ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ” จะใช้ในความหมายแตกต่าง ๆ กัน ใน 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ยกย่องมาตรฐาน (Raise standards) 2) เพิ่มคุณภาพ (Enhance quality) 3) เพิ่มประสิทธิภาพ (Increase efficiency) และ 4) บรรลุเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม จากความหมายทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าวสถาบันการศึกษาสามารถนำมาใช้ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาทั้งด้าน กระบวนการและเป้าหมายหรือผลลัพธ์ว่ามีการพัฒนาเพิ่มขึ้นหรือไม่เพียงใด โดยมีแนวคำถาม ในการตรวจสอบ 4 ข้อ ได้แก่ 1) สภาพที่เป็นอยู่ในขณะนี้เป็นอย่างไ 2) ต้องการเปลี่ยนแปลง ะไรบ้าง 3) เมื่อเวลาผ่านไปจะบริหารการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร และ 4) จะทราบได้อย่างไรว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงนั้นประสบความสำเร็จ

Hoyle (2009 , p. 1) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินการทั่วทั้งองค์การเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ กิจกรรม (Activities) และกระบวนการ (Processes) เพื่อให้เกิดสิทธิประโยชน์แก่ทั้งองค์การ ผู้ปกครองและชุมชน หรืออาจกล่าวง่าย ๆ ว่า การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นอะไรก็ตามที่ทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และในการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามแนวทางของ ISO 9000 สามารถดำเนินการได้ 2 วิธีพื้นฐาน ได้แก่ วิธีการ ควบคุมที่ดีกว่า (Better control) และวิธีการสร้างมาตรฐานหรือนวัตกรรม (Raise standards/ innovation)

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553 , หน้า 20 - 21) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความยั่งยืนของการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการ

จัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นสถานศึกษาต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเองจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผนด้วยจิตสำนึกที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา”

การทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. สร้างจิตสำนึก การพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยถือว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา
2. กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัด เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกันจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผน โดยเน้นระบบคุณภาพมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
3. นำผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัด ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างชาญฉลาด
4. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่เรียนรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลาเกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ อย่างหลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ มีนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องประกอบด้วย 4 แนวคิด ดังนี้
 แนวคิดที่ 1 กระบวนการพัฒนาโดยการใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด
 แนวคิดที่ 2 การจัดการความรู้
 แนวคิดที่ 3 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และแนวคิดที่ 4 การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาโดยการใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data wise improvement process) ขั้นตอนการนำข้อมูลไปใช้อย่างชาญฉลาด แบ่งได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 คือ การจัดเตรียมข้อมูล เป็นระยะที่สถานศึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ สำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น ข้อมูลการบริหารจัดการ ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการเตรียมการครั้งนี้ได้มาจากการกระบวนการติดตามตรวจสอบหรือประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

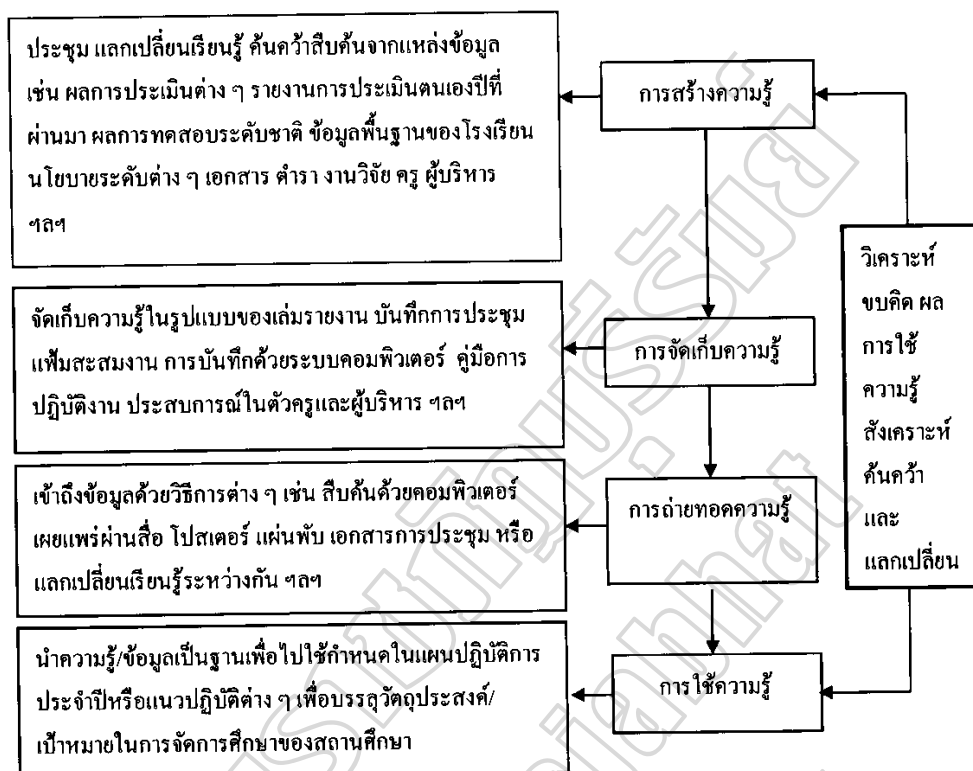
ระยะที่ 2 การสืบเสาะเพื่อวางแผนการใช้ข้อมูล เป็นระยะที่สถานศึกษาต้องกำหนด ออกแบบ หาแนวทาง และแบบแผน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ หรือการจัดการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 การลงมือปฏิบัติงาน เป็นระยะที่สถานศึกษาลงมือปฏิบัติงานตามแนวทางและแบบแผนที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งถือเป็นขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา หรือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวทางหรือแบบแผนที่กำหนดไว้ ในขั้นตอนนี้ สถานศึกษาสามารถนำผลจากการปฏิบัติงาน ไปใช้สะท้อนกลับ (reflect) เพื่อปรับปรุงจุดด้อยของการดำเนินงานในระยะแรกเพื่อให้เกิดเป็นวงจรของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องได้

2. แนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสามารถประยุกต์ขั้นตอนการจัดการความรู้ไปใช้ได้ตามความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน สรุปได้ดังแผนภาพที่ 2.3

แนวทางการปฏิบัติ

ขั้นตอนการจัดการความรู้



ภาพ 2.3 : แนวปฏิบัติการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 27)

3. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

เครือข่ายเป็นกลุ่มของบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในกลุ่ม หรืออาจมีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวกันของบุคคลด้วยความสมัครใจ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ประสานงานเชื่อมโยงกัน สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันภายใต้รูปแบบหรือระเบียบโครงสร้างที่บุคคล องค์กร หรือสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระต่อกัน

เครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร สาระ ความรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียน ผู้สอนและสถานศึกษาสามารถ นำเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเครือข่ายการเรียนรู้ที่สำคัญ มีดังนี้

1. บ้าน/ครอบครัว เป็นเครือข่ายการเรียนรู้แห่งแรกและมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุดที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เรื่องของตนเอง ครอบครัว คุณธรรมและจริยธรรม ฯลฯ จากการปฏิบัติจริงที่บ้าน

2. ชุมชน เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่หมายถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กร หน่วยงาน สถาบัน สถานประกอบการ ฯลฯ ซึ่งเป็นแหล่งรวมของความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในชุมชน

3. เครือข่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโทรคมนาคม มัลติมีเดีย ฯลฯ ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

4. การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Evaluation utilization) การนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวคิดหนึ่งสำหรับการปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่แล้วสถานศึกษาจะใช้กระบวนการของวงจร PDCA ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในที่นี้ ก็คือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งจะช่วยให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางในการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ คือการนำผลการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาใช้กำหนดแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องเหมาะสม และทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้นั้นเอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (2557, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการที่โรงเรียนต้องดำเนินงานตามแนวทางของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีแนวคิดในการดำเนินงาน 4 แนวคิดหลัก ได้แก่ กระบวนการใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด การจัดการความรู้ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ซึ่งการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจะเป็นการเสริมให้โรงเรียนพัฒนาไปตามวงจรคุณภาพ PDCA

พระธรรมปิฎก (2559, หน้า 1) ได้กรุณาแสดงธรรมกล่าวถึงการพัฒนาการพัฒนายั่งยืน ตามความหมายของพระธรรมปิฎกฯ คือการพัฒนาที่สนองความต้องการของปัจจุบันโดยไม่ทำให้ประชาชนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดความสามารถของเขา ในการที่จะสนองความต้องการของเขาเอง

สันติ บางอ้อ (2559, หน้า 2) ได้กล่าวว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่สนองต่อความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง”

สรุปได้ว่า การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา

2.2.6 การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 19 - 20) ได้กล่าวว่า จากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและถือว่าเป็นรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้สถานศึกษาต้องมีการะในการจัดทำรายงานหลายเล่ม การจัดทำรายงานประจำปีถือเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปี ทั้งนี้นอกจากเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วสถานศึกษาต้องเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชนด้วย รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบของรายงานประจำปีได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายนำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสาระสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) แผนการพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ผลการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา และ 4) สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำรายงานการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและนำเสนอรายงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา หมายถึง รายงานสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานในรอบปีของสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ที่สถานศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน เพื่อนำไปสู่

การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีความสอดคล้อง สามารถรองรับและใช้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกได้ มีหลายรูปแบบและมีสาระสำคัญในรายงานที่แตกต่างกัน

กรมพุทธศึกษาทหารเรือ (2555, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา หมายถึง รายงานการสรุปผลการดำเนินงานที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ซึ่งเป็นรายงานที่แสดงว่าได้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนงานที่กำหนดไว้บรรลุผลมากน้อยเพียงใดผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ นับเป็นการทบทวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ตนเอง และค้นพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนหาวิธีหรือ แนวทางในการแก้ปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ด้วยตนเอง

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2559, หน้า 1) ได้กล่าวว่า รายงานผลการประเมินตนเองเป็นหนังสือที่มีจำนวนหน้าน้อยกว่า 100 หน้า จัดเป็นหนังสือรายปี ประเภทหนึ่ง ส่วนมากเป็นหนังสือที่จัดทำโดยหน่วยงานราชการ องค์กร สถาบันต่าง ๆ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร หรือองค์กรบริหารอื่น ๆ ของหน่วยงาน และเพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมาผ่านไปแก่บุคคลทั่วไป ในรายงานประจำปีจะมีเรื่องเกี่ยวกับผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาขององค์กร งบประมาณและการใช้จ่าย รายงานผู้บริหารหรือบุคลากร อาจมีการเปรียบเทียบกับผลงานในปีก่อน ๆ และการคาดคะเนผลงานในปีต่อ ๆ ไปด้วย สรุปได้ว่า การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และถือว่าเป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษาเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย

2.2.6.1 จุดประสงค์การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ก็เพื่อนำเสนอผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อเป็นฐานข้อมูลของสถานศึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไปและเป็นฐานข้อมูลสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

2.2.6.2 ประโยชน์การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีดังนี้

1. ทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งในด้านจุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา โอกาส และข้อจำกัด นำไปใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีถัดไป
2. ทำให้สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน
3. ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในส่วนที่ดีและส่วนที่ควรพัฒนาโดยมีการประชาสัมพันธ์ ในวงกว้าง และให้การช่วยเหลือ สนับสนุนอย่างเหมาะสม
4. หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งระดับประเทศและระดับเขตพื้นที่
5. สถานศึกษาใช้รายงานประจำปีสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

2.2.6.3 ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

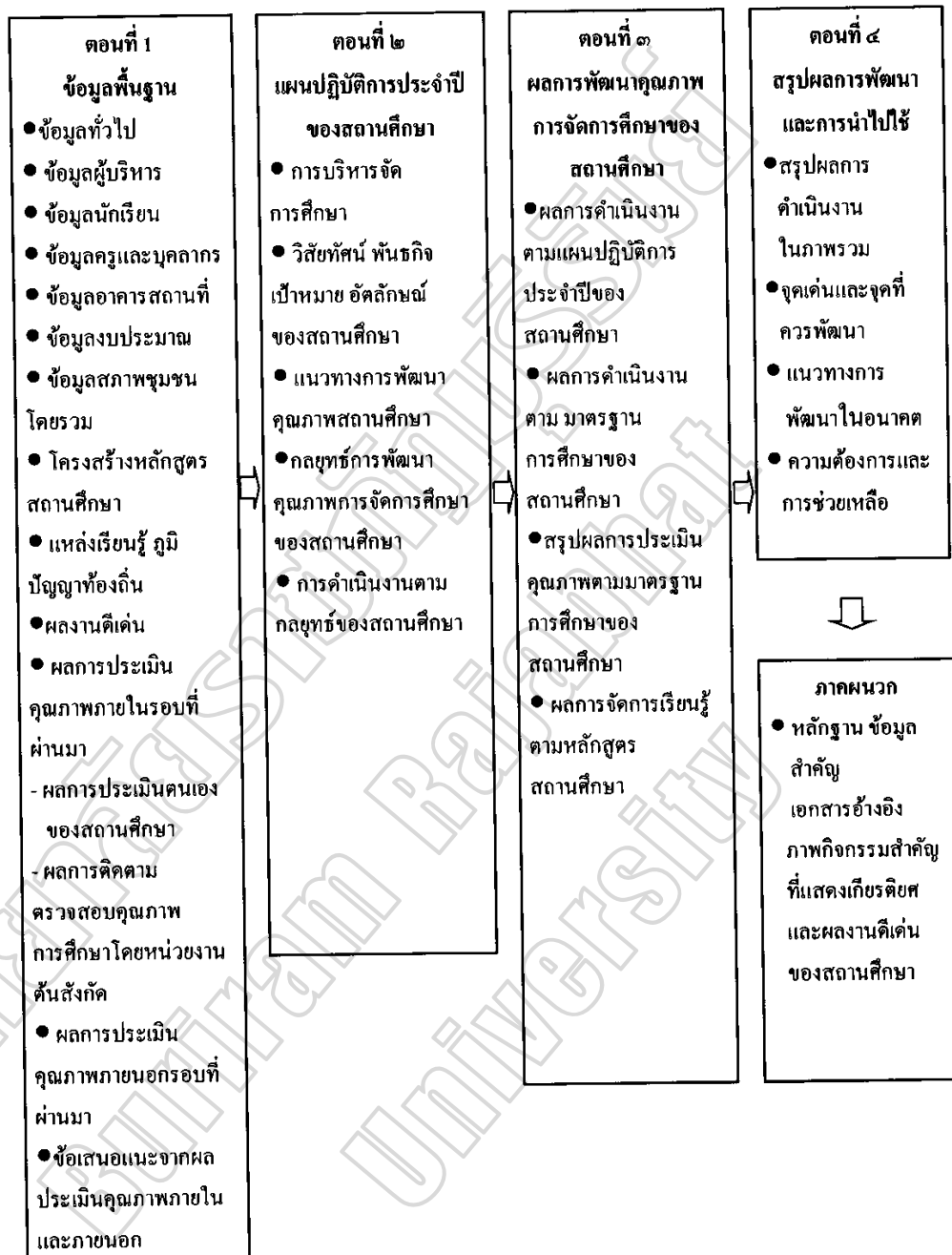
ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมีรายละเอียด ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงานจากบุคคลผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผล การรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และแปลผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้รายงานผลการประเมินตนเองมีความสมบูรณ์มีคุณภาพตรงตามสภาพของสถานศึกษา
3. เขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาสถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายนำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
4. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ หลังจากเขียนรายงานประจำปีเสร็จสมบูรณ์สถานศึกษาจะต้องนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา

คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา (สช.) พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อรับรองผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5. รายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้องเมื่อสถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาแล้วจะต้องรายงานและเปิดเผยผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธีตามความเหมาะสม เช่น รายงานประจำปีฉบับสมบูรณ์เปิดเผยผ่าน Website ของสถานศึกษา จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ รายงานเสียงตามสาย และชี้แจงในการประชุม

2.2.6.4 องค์ประกอบของรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา
การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา อาจแบ่งองค์ประกอบได้ดังภาพที่ 2.4



ภาพ 2.4 : องค์ประกอบของรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554 , หน้า 13)

2.3 มาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 1) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2559 มีจำนวน 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและกระบวนการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. ความสามารถในการอ่าน เขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์แต่ละระดับชั้น

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ แยกแยะ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา

3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4. ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลการสอบวัดระดับชาติ

6. ความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงาน หรือการทำงาน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1. การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2. ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3. การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4. สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและกระบวนการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเอง

2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

- 2.1 การวางแผนและพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
- 2.2 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- 2.3 การวางแผนบริหารและจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
- 2.4 การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

3. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

4. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

มีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

การใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาคืบคลานขึ้น

2.4 บทบาทและหน้าที่และภารกิจสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จึงได้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่และภารกิจสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553ก, หน้า 21 - 31) ได้กล่าวแล้วว่า กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคนทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตลอดทั้งสถานศึกษาต้องพร้อมรับการประเมินภายนอกด้วย ดังนั้นสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทหน้าที่และภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

บุคลากรระดับสถานศึกษา

1. ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1 เตรียมความพร้อม

1.1.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะหมวด 1 หมวด 4 และหมวด 6 กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (ฉบับปี พ.ศ. 2546 และฉบับปี พ.ศ. 2553) มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐานมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกและมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.2 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกแก่บุคลากรให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมคุณภาพในการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืนเป็นผลให้คุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าขึ้นโดยลำดับ

1.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่พัฒนางานตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

1.1.4 กำหนดนโยบาย งบประมาณ โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสังกัด และมอบหมายงานให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจนตรงตามความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัด และความสนใจ

1.1.5 กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา โดยนำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จัดทำไว้รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่ผ่านมาผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการทดสอบระดับชาติและผลการประเมินที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วจึงจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้

1.1.6 กรณีสถานศึกษาขนาดใหญ่หรือขนาดกลางควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษามอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การภาครัฐและภาคเอกชนในท้องถิ่น รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนทุกระดับการศึกษา โดยมีจำนวนตามที่เห็นสมควรส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีบุคลากรน้อยมากอาจไม่จำเป็นต้อง

ตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในแต่ควรแต่งตั้งคณะทำงานในภาพรวมของสถานศึกษาที่กำหนดภาระหน้าที่ที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบงานที่ชัดเจนซึ่งหมายรวมถึงงานประกันคุณภาพภายในด้วย

1.1.7 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศการดำเนินงานที่สอดคล้องตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยจัดให้มีข้อมูลย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อเห็นแนวโน้มความก้าวหน้าในการพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษารายปีของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบแรกและรอบที่ 2 รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบการประเมินที่ผ่านมาข้อมูลนักเรียนที่จำเป็นสำหรับการวางแผน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายบุคคล ห้องเรียน ระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้รายปีในภาพรวมของสถานศึกษาเพื่อเทียบกับผลการประเมินระดับชาติ ข้อมูลด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายชั้น/ รายปี จำนวนนักเรียนลาออกกลางคัน นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนที่มีภาวะผู้นำ เป็นต้น ข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอน เช่น จำนวนครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา สัดส่วนครูต่อผู้เรียน สัดส่วนครูต่อนักเรียนใน 1 ห้องเรียน เป็นต้น ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น ข้อมูลด้านงบประมาณ ทั้งนี้เพื่อสร้างเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Baseline data) และเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบต่อไป

1.2 ดำเนินการ

1.2.1 จัดทำคู่มือ/แนวดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับ

สถานศึกษาโดยให้บุคลากรหลายฝ่ายในสถานศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานมีลักษณะการมีส่วนร่วมทั่วทั้งองค์กร (School wide) และเป็นหลักฐานแสดงถึงความตระหนักและความพยายามของสถานศึกษาที่เด่นชัดขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับสถานศึกษานานาชาติอาจจัดทำแนวทางดำเนินงานอย่างย่อก็ได้

1.2.2 ปฏิบัติตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

1.3 ประเมินผล

1.3.1 นิเทศ ติดตามตรวจสอบให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็งปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่องเป็นระบบสัมพันธ์กันทุกฝ่ายใช้แผนงาน/ โครงการเป็นเข็มทิศในการปฏิบัติงานจริงใช้ข้อมูลและสารสนเทศ ผลการประเมินภายในและภายนอกเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและเพื่อการจัดทำรายงานประจำปี

1.3.2 ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกด้านทุกปี ทั้งด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านผู้เรียน ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาทุกระดับที่ โรงเรียนจัดการศึกษา

1.3.3 นำผลการติดตามตรวจสอบมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาแล้ว ประมวลผล เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการจัดทำเป็นรายงานประจำปีต่อไป

1.4 พัฒนาและปรับปรุง

1.4.1 ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลงานให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบร่วมชื่นชมผลงาน

1.4.2 นำผลไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ต่อเนื่องเป็นระบบต่อไป

2. ครู

2.1 เตรียมความพร้อม

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับผู้บริหาร สถานศึกษาทำความเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1.2 จัดทำระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนสอนหรือรับผิดชอบ (กรณีเป็นหัวหน้ากลุ่ม สาระ) ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถิติการมาเรียน ข้อมูลส่วนตัวของครูเอง ได้แก่ ด้านการศึกษาอบรมหรือการดูงาน ข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครู ใช้ในการ จัดการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ควรจัดทำให้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน (กรณีเพิ่มประวัติและผลงาน ของตนเอง)

2.1.3 ร่วมกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษาและ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.4 จัดทำแผนพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ตนรับผิดชอบเป็นรายบุคคล จัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนผลิตและใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ทำทนายการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้รู้สึกสนุกและต้องการแสวงหาคำตอบหรือความรู้ในส่วนอื่น ๆ เพิ่มเติมต่อไปอีกใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธีที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาและตัดสินผลการเรียนได้อย่างถูกต้องสะท้อนแนวทางในการปรับปรุงผู้เรียนได้ อย่างต้องแก่วางทั้งจัดทำแผนงาน/โครงการที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษโดยเน้นกิจกรรมที่ให้ ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นอันดับต้น

2.1.5 ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ตามมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา นโยบาย เป้าหมาย การจัดการศึกษาระดับสถานศึกษา

2.2 ดำเนินการ

2.2.1 จัดการเรียนรู้และกิจกรรมตามหลักสูตรสถานศึกษาและหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงรวมทั้งบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีสอน/จัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.2 ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3 ประเมินผล

2.3.1 ประเมินและสรุปผลการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

2.3.2 เขียนรายงานการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ รายงานภาคเรียนแล้วรวบรวมสรุปเป็นรายงานประจำปี

2.3.3 นำเสนอหรือรายงานผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนหรือสาธารณชน เป็นต้น

2.4 พัฒนาและปรับปรุง

2.4.1 นำผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนและผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ มาศึกษาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาเป็นรายบุคคล รายชั้น รายภาค รายปี เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพให้มากที่สุด

3. นักเรียน

3.1 กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้รู้จักการวางแผนพัฒนาระบบการคิด การแก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในตัวเองผู้เรียนตามสภาพความเป็นจริงได้เป็นอย่างดี

3.2 มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา/หน่วยหรือแผนการจัดการเรียนรู้และแผนงาน/โครงการ

3.3 ให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องตามความเป็นจริงโดยการแสดงความคิดเห็นให้สัมภาษณ์ หรือแสดงนิทรรศการ/ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

4. คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน องค์การภาครัฐและภาคเอกชน

4.1 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร การจัดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพทาง

ภูมิศาสตร์หรือบริบทของชุมชน การปกครอง อาชีพ สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นตลอดจน วัฒนธรรมประเพณีและค่านิยมของท้องถิ่น

4.2 ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับ สถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสภาพจริง

4.3 ร่วมส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างมืออาชีพเสนอ ความคิดเห็นพัฒนาเชิงวิชาการสนับสนุนหรือระดมทุนทรัพย์เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อ ต่อการเรียนรู้ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา

4.4 พัฒนาสภาพแวดล้อมสถานที่ของ โรงเรียนและให้การส่งเสริมสนับสนุน ให้มีสื่อ/ อุปกรณ์แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งการจัดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

4.5 ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยให้ข้อมูลตาม ความเป็นจริง

4.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง สามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของ สถานศึกษาได้ชัดเจนตามสภาพจริง

บุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ผู้บริหารการศึกษา เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 เตรียมความพร้อม

1.1.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับสถานศึกษาและ ศึกษาอย่างลุ่มลึกทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน สามารถเป็นที่พึ่ง แก่สถานศึกษาได้อย่างสมภาคภูมิ

1.1.2 กำหนดนโยบาย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสังกัดและ มอบหมายงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับปฐมวัยให้มี ผู้รับผิดชอบชัดเจนตรงตามความรู้ความสามารถประสบการณ์ ความถนัดและความสนใจ

1.1.3 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกแก่บุคลากรในการสร้างและพัฒนาให้ เกิดเป็นวัฒนธรรมคุณภาพในการปฏิบัติงาน

1.2 คำเนิการ

1.2.1 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นรายสถานศึกษา (School profile) ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษารายปีของสถานศึกษาข้อเสนอแนะและผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบแรกและรอบที่ 2 เพื่อสร้างเป็นข้อมูลพื้นฐาน และเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ

1.2.2 กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำคู่มือดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้ชุมชนองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ผู้บริหาร โรงเรียน ศิษยานิเทศก์ ตลอดจนบุคลากรในสำนักงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1.2.3 พัฒนาคณาจารย์ในสังกัดให้มีหรือเพิ่มพูนความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในอย่างมีคุณภาพมีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการในเวลาที่กำหนด

1.2.4 กำหนดวิธีการและดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีเพื่อให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งสามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของสถานศึกษาได้ชัดเจนตามสภาพจริง โดยเฉพาะการเสนอแนะให้ใช้ข้อมูลสารสนเทศของตนเองและข้อเสนอแนะของการประเมินภายนอกรอบที่ผ่านมาเป็นเหตุผลในการจัดทำแผนงาน / โครงการ การประเมินภายในและการจัดทำรายงานประจำปีที่มีการปฏิบัติเป็นคณะและรับรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องทั่วถึงทุกขั้นตอน

1.3 กำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.3.1 วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาแล้วประมวลผลเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อจัดทำเป็นรายงานประจำปี

1.3.2 สรุปและเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4 ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินอย่างต่อเนื่อง

1.4.1 นำผลการดำเนินงานไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ต่อเนื่อง

2. ศึกษาวิเคราะห์หรือผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ

2.1 วางแผน

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามบริบทของสถานศึกษา

2.1.2 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในตาม ส่วนที่ตนรับผิดชอบ ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา รายปีของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบแรกและรอบที่ 2 เพื่อสร้างเป็นข้อมูลพื้นฐาน รายโรง และรายปี ซึ่งเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ

2.1.3 ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับ เขตพื้นที่การศึกษา จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและ เป้าหมายที่กำหนด

2.1.4 กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในรูปแบบของตนเองที่ สอดคล้องกับแนวทาง/คู่มือดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาวิเคราะห์ ตลอดจนบุคลากรใน สำนักงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นนำเสนอผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้ ความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

2.2 ดำเนินการ

2.2.1 ชี้แจงทำความเข้าใจผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา ได้แก่ นโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ตลอดจนวิธีการการ ติดตามตรวจสอบและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

2.2.2 นำแผนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

2.3 นิเทศ ติดตาม และตรวจสอบ

2.3.1 นิเทศ ติดตามและตรวจสอบเพื่อให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพ ภายในที่เข้มแข็งสามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบ

2.3.2 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นรายสถานศึกษา สรุปในภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษาเทียบเคียงกับระดับประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งกำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพสถานศึกษากรณีพัฒนาไปไม่ถึงมาตรฐาน หรือไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

2.3.3 วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาแล้วประมวลผลจัดกลุ่มโรงเรียนตาม ผลการประเมินเพื่อการพัฒนาจัดทำเป็นข้อมูลและสารสนเทศรายงานประจำปี

2.4 ปรับปรุง และพัฒนา

2.4.1 นำผลการติดตามตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนาแผนการดำเนินงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น

2.4.2 ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จ

3. บุคลากรสนับสนุน

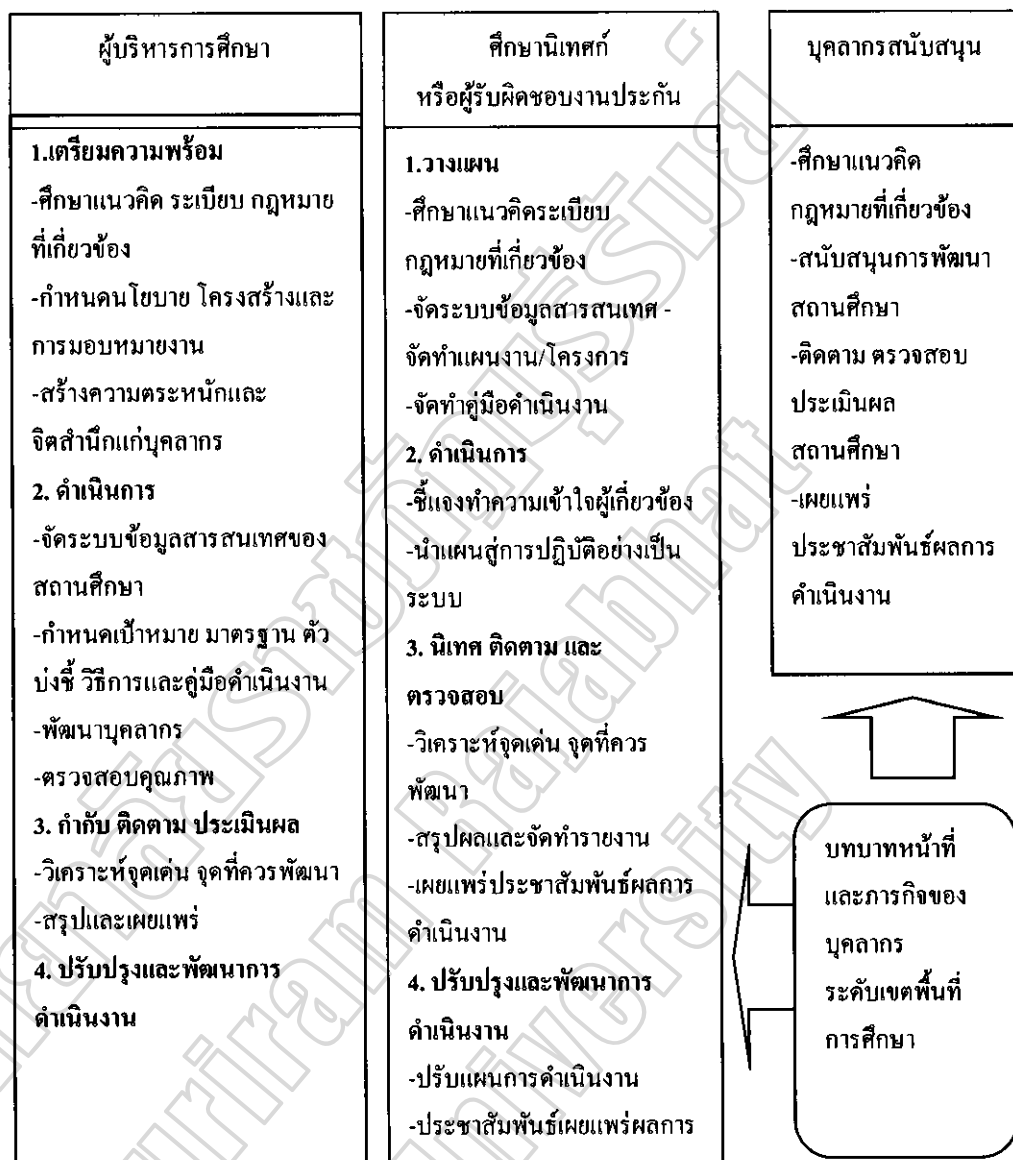
บุคลากรสนับสนุน หมายถึง นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่กลุ่มงานอื่น ๆ ในหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานนโยบายและแผน กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน กลุ่มงานบริหารงานบุคคล กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาและหน่วยตรวจสอบภายใน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการบริหารบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) รวมทั้ง หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นควรให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

3.2 สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

3.3 ติดตาม ตรวจสอบและประเมินสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

3.4 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เป็นระบบต่อไป



ภาพ 2.5 : บทบาทหน้าที่และภารกิจสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาของบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษา
ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553 , หน้า 8)

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการบริหารและส่งเสริมให้หน่วยงานและโรงเรียนในสังกัด จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดี เก่งและมีความสุข ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พ.ศ. 2553 มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาแก่ประชากร ในวัยเรียน ครอบคลุม 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอชำนิ และอำเภอบ้านด่าน

วิสัยทัศน์

องค์กรชั้นนำ คุณธรรมเป็นเลิศ

พันธกิจ

บริหารจัดการศึกษาให้ประชาชนวัยเรียนในท้องที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอชำนิ และอำเภอบ้านด่าน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

คำนิยาม BURIRAM 1

Better (ดีขึ้น) หมายถึง ความสามารถของบุคลากรในการทำงานให้ได้มาตรฐานและมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (Change for the better)

Update (ทันสมัย) หมายถึง องค์ความรู้ บุคลิกภาพ วัสดุ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อม มีความทันสมัยตามที่นิยมกันและสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของความเป็นไทย

Responsibility (รับผิดชอบ) หมายถึง ความสำนึกอยู่เสมอในการปฏิบัติงาน เอาใจใส่ ติดตามผล ไม่ทอดทิ้งและรับผิดชอบต่อผลของงาน

Innovation (นวัตกรรม) หมายถึง ความคิด การปฏิบัติ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ หรือ การพัฒนาคิดแปลงมาจากของเดิมที่นำมาประยุกต์ใช้อย่างสัมฤทธิ์ผล

Rectitude (ถูกต้อง) หมายถึง ทุกคนปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน ด้วยความถูกต้อง เที่ยงธรรม และมีความอดทน ไม่ย่อท้อในสิ่งที่ดีงาม

Accord (สามัคคี) หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความปรองดองกัน การตกลง และยอมรับร่วมกัน

Mind (เอาใจใส่ดูแล) หมายถึง มีจิตบริการ มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

1 (One stop service) หมายถึง การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จตั้งแต่ต้นจนจบ

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษานำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติงาน

5. ครูบุคลากรทางการศึกษาเป็นทรัพยากรบุคคลมืออาชีพ
6. สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แบบบูรณาการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำรงความเป็นไทยและท้องถิ่น
7. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความพึงพอใจ

กลยุทธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้ปรับแนวทางและเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางและกลยุทธ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ ดังนี้

- 1.1 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ 5 กลุ่มสาระ
- 1.2 การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น
- 1.3 การคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์
- 1.4 ทักษะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ

2. ปฏิรูปคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.1 นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 2.2 โรงเรียนผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาด้านแบบเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีจิตสาธารณะ

3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาส

ในการพัฒนา เต็มตามศักยภาพ

- 3.1 ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2
- 3.2 ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกำหนดเวลาของหลักสูตร ร้อยละ 100

- 3.3 อัตราการออกเรียนกลางคันลดลง
4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ
 - 4.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ ร้อยละ 80
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาล
 - 5.1 สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง ร้อยละ 100
 - 5.2 สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ร้อยละ 100

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศุภกานต์ เจริญรัตน์ (2554 , หน้า 109) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 พบว่า ระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเตรียมการ รองลงมา ได้แก่ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงาน ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขตจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีระดับปัญหาการดำเนินการในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สุวิทย์ จันทร์เสถียร (2554 , หน้า 110 - 122) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษาร้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในในส่วนของการเตรียมการพบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในดีขึ้น

โกวิทย์ หาญสมบัติ (2555 , หน้า 91 - 97) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในในสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

ภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครู โดยรวมมีผลของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากหนึ่งด้านและอยู่ในระดับปานกลางสองด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้อำนวยการ โรงเรียนต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร (2557, หน้า 97 - 106) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ด้านที่ 1 ปัญหาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมเกิดจากบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่ให้ความสำคัญ ขาดความร่วมมือ การดำเนินการขาดการกำกับติดตาม ขาดการประเมินผลที่ได้มาตรฐานและต่อเนื่อง และไม่มีเมื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้านที่ 2 การดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติและแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าโดยส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านที่ 3 ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้าประชุม อบรม สัมมนา เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

ละม่อม ชินภา (2559 , หน้า 101 - 110) ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้และการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านที่ 1 ความรู้ของผู้บริหารของสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับดี ด้านที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการประกันดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด

เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการประกันดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มี ประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดคือ ควรให้ความรู้แก่ครูทุกคนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ให้มากขึ้น รองลงมาคือ ควรให้งานประกันคุณภาพภายในเป็นงานที่ครูทุกคนต้องทำร่วมกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

พินหลง (Fuinlong, 2001, p.45 ; อ้างใน ชีวิน ทองศรี, 2551 , หน้า 37) ได้ศึกษาการใช้ รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของไทย ศึกษาความสอดคล้องของการปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบันเหล่านี้กับเกณฑ์บังคับของ ทบวงมหาวิทยาลัยรวมทั้งประ โยชน์แล้วความยุ่งยากที่สัมพันธ์กับปฏิบัติการประกันคุณภาพ การศึกษา และได้ศึกษาการพัฒนาการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาในอนาคต ตามการรับรู้ ของรองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าสำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ส่งทางไปรษณีย์ เพื่อรวบรวมข้อมูลจากสถาบันการศึกษาระดับเอกชน และภาครัฐภายใต้การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัยจำนวน 52 สถาบัน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษา สรุปได้ดังรูปแบบการประกันคุณภาพของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้นแบบสำหรับการปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบันในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ของไทย นอกจากนี้ 10 สถาบันในทั้งหมด 52 สถาบันใช้รูปแบบ ISO 9000 ในระดับโรงเรียน และหรือระดับภาควิชา 1 สถาบันใช้ทั้งระดับโรงเรียน และระดับภาควิชา สถาบัน 8 สถาบัน แสดงความสนใจในการปรับใช้การปฏิบัติที่มีคุณภาพ เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ เช่น การปฏิบัติการสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ 5 ส การศึกษาครั้งนี้แสดงว่าการ ปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบันที่ตอบสนองเป็นไปตามระดับต่าง ๆ ขององค์ประกอบ คุณภาพสำคัญ 9 องค์ประกอบของทบวงมหาวิทยาลัยประโยชน์และความยุ่งยากของ ทบวงมหาวิทยาลัย และรูปแบบ ISO 9000 สำหรับหน้าที่ทางการบริหารและทางวิชาการได้ระบุ ไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่ประโยชน์และความยุ่งยากของรูปแบบการจัดการที่มีคุณภาพแบบ เบ็ดเสร็จไม่สามารถระบุได้

บรูคส์ (Books, 1987, p.54 ; อ้างใน อัครพัฒน์ อุคมพัฒน์, 2554 , หน้า 64) ได้ศึกษาการ ประกันคุณภาพและการวางแผนปรับปรุงการศึกษาพิเศษ ในมลรัฐอิลลินอยส์ พบว่า คณะกรรมการ บริหารการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เชื่อว่าการประกันคุณภาพและการวางแผนการปรับปรุงการศึกษา พิเศษจะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการศึกษาพิเศษ

สตีเฟน (Stevens, 2004, p.34) ได้ศึกษาการรับรู้ตามที่เกณฑ์ของ Baldrige เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาที่มีต่อส่วนร่วมได้เสียในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และศึกษาการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียของประเภทต่าง ๆ วิธีการศึกษาทำการสำรวจ ผู้มีส่วนได้เสีย 810 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง บุคลากร โรงเรียน และการบริหาร แบบสำรวจเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับผลตามที่เกณฑ์ Baldrige เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษามีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในเขตชานเมือง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ การใช้เกณฑ์ของ Baldrige เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต้องการการทำงานมากขึ้น มีความชัดเจนมากขึ้นในความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียบุคลากรในโรงเรียนในฐานะผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ ได้ระบุความต้องการมากที่สุด คือ การปรับปรุงการใช้ระบบและความมุ่งหมายของระบบในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ปกครองและผู้รับบริการ ได้รับการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นในการรับรู้เกี่ยวกับวิธีการที่เกณฑ์ของ Baldrige เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาส่งผลกระทบต่อโรงเรียน

เซล (Cele, 2009 , p.56) ได้ศึกษาการบริหารจัดการการดำเนินงานประกันคุณภาพ : การบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาในกวางซู เนทล์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานและประสบการณ์ของผู้บริหารและนักการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่กวางซู เนทล์ โดยมุ่งเน้นไปที่การบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพที่มีอยู่ในปัจจุบัน วิธีการวิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียน ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีการสอดคล้องกับการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียน ในขณะที่อีกกลุ่มไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตามก็มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ผู้ที่เห็นด้วยกับการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียนจะมีประโยชน์มากกว่า มีการแนะนำอัตราความก้าวหน้าของนักการศึกษา นักการศึกษาต้องการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพมากกว่าระบบที่ไม่มีความชัดเจน พวกเขาจึงเสนอแนะว่าการบูรณาการระบบจัดการคุณภาพโรงเรียนไม่ควรเกี่ยวข้องกับค่าตอบแทนของนักการศึกษา ซึ่งอาจทำลายความน่าเชื่อถือของการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพการศึกษา

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพภายในกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “การประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งมีขั้นตอน คือ

- 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
- 1.2 กำหนดขอบเขตปัญหา ตัวแปร ประชากร และกรอบแนวคิดการวิจัย
- 1.3 สร้างร่างแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
- 1.4 นำแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่นำไปใช้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และปรับปรุงแก้ไขตามผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.5 นำแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ได้ทำการทดลองใช้แล้วมาหาค่าค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient)

1.6 นำแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามา ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามผลการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากนั้น ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงตาม สถานศึกษาที่ได้ทำการสุ่มเลือกไว้ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจสภาพปัญหา และแบบสอบถามมา วิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.1 นำสภาพปัญหาจากระยะที่ 1 ตั้งเคราะห์เพื่อร่างเป็นรูปแบบ โดยนำปัญหา มา จัดลำดับความสำคัญที่มากที่สุดของแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการเสนอความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์ความเห็นร่วมกันและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.2 เสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของ ผู้เชี่ยวชาญ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,042 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1, 2560, หน้า 14)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ, 2553 , หน้า 35) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ เป็นครู จำนวน 327 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ(Stratified random sampling) ตามขนาดของ โรงเรียน มีรายละเอียดในการสุ่มดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ออกเป็นกลุ่มย่อย ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะเป็นกลุ่มย่อยแบบชั้นภูมิ ((Stratified random sampling)
2. ทำการสุ่มครูให้กระจายไปตามขนาดโรงเรียนต่าง ๆ ครอบคลุมด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับสลาก
รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปรากฏดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู จำแนกตามประชากรขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากรครูผู้สอน (จำนวน)	กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน (จำนวน)
ขนาดเล็ก	105	608	97
ขนาดกลาง	70	795	128
ขนาดใหญ่	27	639	102
รวม	202	2,042	327

ระยะที่ 2 การเสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1. จบการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
2. ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษของหน่วยงานทางการศึกษา หรือครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป
3. มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานหลักสูตรในสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี หรือปฏิบัติงานทางด้านวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี

ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. นายวีระวัฒน์ ทรัพย์อุดม วุฒิกการศึกษา คบ.ม (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. นายชาญชัย ไชยพิศ วุฒิกการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเสนาศิริอนุสรณ์
ตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. นายอนันต์ ศรีคำ วุฒิกการศึกษา ศษ.บ. (พลศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองไฮ ตำบลตลาดโพธิ์
อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
4. นางสาวสุจรรยา ขาวสกุล วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกขามโนนสมบูรณ์
ตำบลเมืองยาง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดบุรีรัมย์
5. นายวรานนท์ กระสินรัมย์ วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปราสาท ตำบลบ้านด่าน
อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีลักษณะเป็นข้อ
คำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

3.3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

ระยะที่ 1

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ตัดสิน (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 261) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 60 ข้อ ผ่านเกณฑ์ 54 ข้อ โดยมีค่า IOC ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

4.1 นายอคุณ สุชีรัมย์ วุฒิการศึกษา ปร.ค. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4.2 นายสิริภพ ปราบริบูรณ์วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนอัมเขี้ยว ผู้เชี่ยวชาญภาษา

4.3 นางจุไรรัตน์ แก้วพลงาม วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ โรงเรียนห้วยราชพิทยาคม ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งเพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.891

ระยะที่ 2 เสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบ

สัมภาษณ์ที่ได้จากการสังเคราะห์สภาพและปัญหาที่ได้จากระยะที่ 1 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดประเด็นหรือข้อคำถามแบบคำถามปลายเปิด (Open ended Form)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อขออนุญาตในการส่ง แบบสอบถามไปถึงครู และการส่งคืนมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2. เมื่อถึงกำหนดผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 367 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 2 เสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

1. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

3. เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมี ความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

4. การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จดบันทึกและบันทึกการสัมภาษณ์ไว้ทุกครั้ง โดยขอ อนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1

1. เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความ ถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. เมื่อตรวจสอบและจัดเรียงข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จัดนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ, 2553, หน้า 35)

ค่าเฉลี่ย	หมายถึง
4.51 – 5.00	มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด
3.51 – 4.50	มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาก
2.51 – 3.50	มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาปานกลาง
1.51 – 2.50	มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาน้อย
1.00 – 1.50	มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วมาจัดเรียงในรูปตารางข้อมูลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 เสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน (Inductive method) คือ พิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกันและความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.6.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective : IOC)

3.6.1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3.6.2 สถิติพื้นฐาน

3.6.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ระยะที่ 2 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4.1

จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวน (n)	ร้อยละ
(ขนาดโรงเรียน)	327	100.00
ขนาดเล็ก	97	29.66
ขนาดกลาง	128	39.14
ขนาดใหญ่	102	31.19

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 เป็นครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 29.66 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 39.14 และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 31.19

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แสดงในตาราง 4.2

ตาราง 4.2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.25	0.25	มาก	1
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.23	0.19	มาก	3
3	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.21	0.22	มาก	4
4	การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.19	0.61	มาก	5
5	การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.24	0.32	มาก	2
6	การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง	4.11	0.19	มาก	6
รวมเฉลี่ย		4.20	0.24	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่าความคิดเห็นครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.25) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.32) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านที่ 6 การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.19)

ตาราง 4.3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมและรายชื่อ

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยการมีส่วนร่วม	4.14	0.60	มาก	5
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา	4.02	0.51	มาก	7
3	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยยึดองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา ด้านนักเรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร	4.13	0.45	มาก	6
4	บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์มาตรฐานการศึกษา	3.98	0.50	มาก	8
5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา	4.32	0.46	มาก	4
6	มาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.59	0.71	มากที่สุด	1

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
7	มีการการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและ รายงานผลการศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาที่ เป็นจุดอ่อนต่อไป	4.35	0.47	มาก	3
8	มีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาจาก สถานศึกษาอื่นในหน่วยงานการศึกษาชั้น พื้นฐานเพื่อมีการเทียบเคียงมาตรฐาน	4.44	0.51	มาก	2
รวมเฉลี่ย		4.25	0.53	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกหนึ่งข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 มาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.71) รองลงมาคือ ข้อ 8 มีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาจากสถานศึกษาอื่นในหน่วยงานการศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อมีการเทียบเคียงมาตรฐาน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.51) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4 บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาชั้นพื้นฐานและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์มาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.50)

ตาราง 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
9	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	3.70	0.46	มาก	9
10	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี	3.91	0.28	มาก	8
11	สถานศึกษามีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบงานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ	4.00	0.15	มาก	7
12	บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.02	0.16	มาก	6
13	สถานศึกษามีการกำหนด วัสดุทัศนียภาพ ทัศนกิจ เป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมความต้องการของนักเรียนและชุมชน	4.40	0.49	มาก	3
14	สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.78	0.59	มากที่สุด	1
15	สถานศึกษามีการประเมินความเหมาะสมของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.40	0.49	มาก	3

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
16	สถานศึกษาดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการ ปฏิบัติงานประจำปี	4.46	0.50	มาก	2
17	สถานศึกษานำผลการประเมินไปปรับปรุง แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสม	4.40	0.49	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.23	0.40	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อหนึ่งข้อยกเว้นอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 14 สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือข้อ 16 สถานศึกษาดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.46)

ตาราง 4.5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
18	สถานศึกษามีการนำแผนงานไปใช้ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน	3.79	0.41	มาก	8
19	สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดในแผนการปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.95	0.22	มาก	7
20	บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการและมีการปฏิบัติตามแผน	4.01	0.16	มาก	6
21	สถานศึกษามีการส่งเสริม และสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.36	มาก	5
22	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเป็นระยะเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ	4.50	0.61	มาก	1
23	สถานศึกษามีการติดตาม การดำเนินงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.48	0.60	มาก	2
24	สถานศึกษานำผลการประเมินตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.41	0.49	มาก	3

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
25	มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดทำ แผนพัฒนาสถานศึกษาในระยะต่อไป	4.38	0.49	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.21	0.42	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 22 สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเป็นระยะเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือข้อ 22 สถานศึกษามีการติดตาม การดำเนินงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.60) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 18 สถานศึกษามีการนำแผนงานไปใช้ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.41)

ตาราง 4.6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
26	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.17	0.58	มาก	7
27	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการประเมินและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ตามสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตร	4.11	0.542	มาก	11
28	สถานศึกษามีคณะกรรมการมีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา	4.14	0.68	มาก	9
29	สถานศึกษาใช้แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติในการประเมินผลการเรียนรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน	4.15	0.68	มาก	8
30	สถานศึกษามีเครื่องมือวัดผล และประเมินผลสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน	4.34	0.59	มาก	1
31	สถานศึกษามีเครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีมาตรฐานตามเกณฑ์	4.25	0.61	มาก	2
32	สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนตามสภาพจริง และครบถ้วนทุกด้าน	4.15	0.60	มาก	8

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
33	สถานศึกษามีการติดตามผลการจัดการ เรียนรู้และประเมินผลครูผู้สอนอย่าง ต่อเนื่อง	4.20	0.63	มาก	6
34	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการ ประเมินมาพัฒนาผู้เรียน และการจัดการ เรียนรู้	4.14	0.57	มาก	9
35	สถานศึกษามีการนำเสนอผลการประเมิน คุณภาพมาจัดทำรายงานผลการพัฒนา การศึกษาประจำปี	4.21	0.63	มาก	5
36	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมใน การปรับปรุงการประเมินคุณภาพ	4.25	0.59	มาก	2
รวมเฉลี่ย		4.19	0.61	มาก	

จากตาราง 4.6 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 30 สถานศึกษามีเครื่องมือวัดผล และประเมินผลสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ ข้อ 31 สถานศึกษามีเครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีมาตรฐานตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.61) และ ข้อ 36 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงการประเมินคุณภาพ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.59) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 27 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการประเมินและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ตามสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.54)

ตาราง 4.7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
37	สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยคณะกรรมการดำเนินการ	4.01	0.60	มาก	8
38	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในและทบทวนคุณภาพการศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	4.34	0.58	มาก	2
39	สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตรวจสอบที่หลากหลายมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	4.16	0.71	มาก	7
40	สถานศึกษาดำเนินการทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยวิธีการที่หลากหลาย	4.31	0.49	มาก	3
41	สถานศึกษามีการรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา	4.46	0.52	มาก	1
42	สถานศึกษานำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.93	มาก	4
43	สถานศึกษามีการติดตาม การดำเนินงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.19	0.71	มาก	5

ตาราง 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
44	สถานศึกษานำผลการประเมินตาม แผนงาน โครงการ กิจกรรมไปใช้พัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.17	0.78	มาก	6
รวมเฉลี่ย		4.24	0.66	มาก	

จากตาราง 4.7 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 41 สถานศึกษามีการรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือข้อ 38 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในและทบทวนคุณภาพการศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 37 สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยคณะกรรมการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.60)

ตาราง 4.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
45	สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำเอกสารตามรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.62	0.61	มาก	10
46	สถานศึกษามีการกำหนดกรอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเองไว้อย่างถูกต้องตามรูปแบบที่รายงานต้นสังกัดกำหนด	4.09	0.28	มาก	5
47	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.09	0.31	มาก	5
48	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีตามรูปแบบที่กำหนดไว้	4.03	0.15	มาก	8
49	รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษามีการกำหนดความสำเร็จตามเป้าหมายไว้ในแผนงาน	4.42	0.59	มาก	1
50	รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามีข้อมูลและหลักฐานประกอบอย่างครบถ้วน	4.09	0.79	มาก	5

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
51	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอต่อ หน่วยงานต้นสังกัด คณะกรรมการสถานศึกษาและต่อสาธารณชน	4.32	0.63	มาก	3
52	สถานศึกษามีการนำประโยชน์จากรายงานไปใช้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.28	0.63	มาก	4
53	สถานศึกษามีการตรวจสอบและปรับปรุงรายงานประเมินตนเอง	4.37	0.62	มาก	2
54	สถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับจากผลสรุปจากรายงานประจำปีไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	3.75	0.46	มาก	9
รวมเฉลี่ย		4.11	0.50	มาก	

จากตาราง 4.8 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 49 รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษามีการกำหนดความสำเร็จตามเป้าหมายไว้ในแผนงาน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือข้อ 53 สถานศึกษามีการตรวจสอบและปรับปรุงรายงานประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 45 สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำเอกสารตามรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.61)

ระยะที่ 2 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อหาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้ข้อมูลจากสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจากนั้นได้นำปัญหานี้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งสามารถประมวลแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาดังนี้

1. แนวทางการดำเนินการการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

1.1 ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินสมรรถนะการเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อนำมาเก็บรวบรวมจัดทำเอกสารตามรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

1.2 มีการนำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเข้าที่ประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับทราบผลการดำเนินการเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

1.3 สร้างความตระหนักแก่ครูผู้รับผิดชอบงานแต่ละโครงการ/กิจกรรม ได้ประเมินสรุปโครงการ จัดทำรายงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการต่อไป

1.4 จัดตั้งคณะกรรมการการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวบรวม ผลการปฏิบัติงานของครูทุกคน วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐาน

1.5 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.6 นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางการดำเนินการการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยการจัดประชุมชี้แจงความสำคัญ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

2.2 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2.3 ให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

2.4 สรุปรายงานการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

3. แนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.1 จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3.2 สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

3.3 วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

3.4 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

จากข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สรุปได้ดังนี้ สถานศึกษาคควรจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้ ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากรางของเครจซีและมอร์แกน จำนวน 327 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ ตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะเวลาที่ 2 การเสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน วิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียงผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปรากฏผลดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

5.1.2 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีดังนี้

5.1.2.1 แนวทางการดำเนินการการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

1. ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินสมรรถนะการเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อนำมาเก็บรวบรวมจัดทำเอกสารตามรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
2. มีการนำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเข้าที่ประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับทราบผลการดำเนินการเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน
3. สร้างความตระหนักแก่ครูผู้รับผิดชอบงานแต่ละโครงการ/กิจกรรมได้ประเมิน สรุปโครงการ จัดทำรายงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการต่อไป
4. จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวบรวม ผลการปฏิบัติงานของครูทุกคน วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐาน
5. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย
6. นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.1.2.2 แนวทางการดำเนินการการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยการจัดประชุม ชี้แจง ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
2. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. ให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
4. สรุปรายงานการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

5.1.2.3 แนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
3. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

4. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย จากข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สรุปได้ดังนี้ สถานศึกษาคควรจัด โครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็น ข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป นำผลการ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 อภิปรายผลดังนี้

5.2.1 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก กระบวนการขับเคลื่อนในการปฏิรูปการศึกษาได้มีการดำเนินการตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหมาย ยกระดับการศึกษาของ ชาติให้ได้มาตรฐานและจัดได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ กำหนดให้มีการปฏิรูปทั้งระบบ กำหนด แนวทางวิธีการดำเนินงานองค์ประกอบในการประกันคุณภาพไว้อย่างชัดเจน กำหนดให้มีระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพ ภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงทำให้โรงเรียนทุกแห่งต่างเกิดความตื่นตัวที่จะดำเนินการประกัน คุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอกที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งที่รับการประเมินแล้ว และเตรียมตัวรับการ ประเมินต่างพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของตนเอง อย่างมีระบบกันทุกแห่งซึ่ง เป็นไปตามหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กล่าวว่าสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการ ประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่จะต้องดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าสภาพ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมและทุกด้านดำเนินการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิเชียร จันทวิเศษ (2550, หน้า 116) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ วันทนา แก้วสีม่วง (2554, หน้า 108) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับ ลำดวน ทูยประโคน (2559, หน้า 110) ได้ทำการศึกษาการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.2.3 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และได้สรุปแนวทางการดำเนินงานในภาพรวมโดยเรียงลำดับการดำเนินการจากต่ำสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

ด้านที่ 6 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเองที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทาง ดังนี้ ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี เพื่อนำมาเก็บรวบรวมจัดทำเอกสารตามรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ให้มีการนำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเข้าที่ประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับทราบผลการดำเนินการเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน สร้างความตระหนักแก่ครูผู้รับผิดชอบงานแต่ละ โครงการ/กิจกรรม ได้ประเมิน สรุปโครงการ จัดทำรายงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา โครงการต่อไป จัดตั้งคณะกรรมการการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวบรวม ผลการปฏิบัติงานของครูทุกคน วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สำคัญของการ

บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 ระบุไว้ว่า สถานศึกษาจะต้องทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐาน การศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพภายนอก นับเป็นขั้นตอนสำคัญของการดำเนินการตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ผลจากการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาจะต้องดำเนินการไปตามระบบตามขั้นตอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินการร่วมกัน

ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทาง ดังนี้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยการจัดประชุมชี้แจง ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีการนิเทศภายใน สถานศึกษาในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน สรุปรายงานการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงาน ทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (2544, หน้า 12 - 13) ที่กล่าวว่า การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการเพื่อยืนยัน ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริม ระวัง ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่มาตรฐาน ที่ต้องการ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาต้องใช้วิธีการที่เชื่อถือได้วิธีการที่ใช้จะต้อง เชื่อมั่นได้ว่าเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีที่สุดโดยการวางแผนการตรวจสอบและ ทบทวนต้องเหมาะสมกับสภาพของแต่ละสถานศึกษานำผลการดำเนินตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษามาพิจารณาส่งเสริมช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาทุกด้าน

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทาง ดังนี้ จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาในปีต่อไป เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย ดังที่ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาดูกรมวิชาการ (2544, หน้า 8 - 11) กล่าวว่า การจัดโครงสร้าง หรือระบบ การบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาที่มีคุณภาพจะทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสถานศึกษา

มีความสำคัญและเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ หัวหน้าระดับชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อตัดสินใจ กำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 มี 3 อันดับที่มีการ ดำเนินการน้อยที่สุด จึงมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

5.3.1.1 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ควรมีการนำเสนอรายงานต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี โดยให้คณะ กรรมการบริหารการศึกษาเห็นชอบ การรายงานผลให้ระบุ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ แนว ทางแก้ไข และนำผลการรายงานมาทบทวนโดยการประชุมปีละ 1 ครั้งหลังจากที่มีการประเมินเพื่อ นำมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.3.1.2 ด้านการดำเนินการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ควรใช้ วิธีการที่เชื่อถือได้ ว่าเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและต้องเหมาะสมกับสภาพของของสถานศึกษา โดย แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยการจัดประชุมชี้แจง ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนก่อนที่จะมีการ ประเมินคุณภาพภายใน ปีละอย่างน้อย 1 ครั้ง

5.3.1.3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรจัด โครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาให้เพียงพอและมีคุณภาพโดยมีการประชุม ชี้แจงแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ปีละอย่างน้อย 1 ครั้ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3.2.2 ควรมีการศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553ก). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. _____ . (2553) . *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553. หน้า 22 – 35.
- _____ . (2554). *การประกันคุณภาพของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : อรุณสกลาตพรว้า.
- _____ . (2557). *การประกันคุณภาพภายใน*. เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=39613&Key=news_act
- _____ . (2559). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. เข้าถึงได้จาก http://bet.obec.go.th/index/wpcontent/uploads/dlm_uploads/2016/10/Ministry-of-education-Announcement-11_10_2016-1.pdf
- กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. (2555). *กองประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.navedu.navy.mi.th/>
- โกวิทย์ หาญสมบัติ. (2555). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในใน สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา . บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชีวิน ทองศรี. (2551). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีรินทร์*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ฐานะ สายวาริรัตน์. (2553). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีรัมย์เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นารด จันทวงศ์. (2554). *กระบวนการและเทคนิคในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ*. เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/uploads/files/PMQA/PMQAsection6_2_6.pdf

- นิติธร ปิลวาสน์. (2559). การประกันคุณภาพการศึกษา (*Quality Assurance in Education*).
เข้าถึงได้จาก <http://taamkru.com/th/>
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 4.*
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประชาคม จันทรชิต. (2559). การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา.
เข้าถึงได้จาก <http://www.vec.go.th/Portals/9/Download/your55/>
- ประทีป แดมกลาง. (2550). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 - 7.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ประเวศร์ เด็ชวานิช. (2559). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ. เข้าถึงได้จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/168604>
- ทองพรรณ จรัสจินดารัตน์. (2559). การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงได้จาก
<http://www.vec.go.th/Portals/9/Download/your55/>
- พระธรรมปิฎก. (2559). การพัฒนาที่ยั่งยืน. เข้าถึงได้จาก
<http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=anuchart&month=04-10-2007&group=9&gblog=3>
- พีรพร พร้อมเทพ. (2559). การวางแผนและบริหารโครงการ. เข้าถึงได้จาก
<http://www.plan.doac.go.th/WebPlanningGp/RW222-24-0254.pdf>
- พิชชาภรณ์ แป้นเกตุ. (2559). สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ไพบุลย์ เกียรติโกมล และณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2551). ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ.
กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส.
- มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช. (2559). การประกันคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงได้จาก
<https://www.facebook.com/lawnstru/p, หน้า osts/587096171311042>

- มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์. (2554). *นิยามและความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก https://www.eg.mahidol.ac.th/qa/index.php?option=com_content&view=article&id=70&Itemid=102
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (2551). *งานประกันคุณภาพการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://qa.pn.psu.ac.th/news2.html>
- บุษณา พรหมณี. (2559). *การนำแผนสู่การปฏิบัติ*. เข้าถึงได้จาก http://hq.prd.go.th/plan/ewt_dl_link.php?nid=2016
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 11ก. หน้า 3.
- รังสรรค์ มณีเล็ก. (2554). *การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา*. เข้าถึงได้จาก www.mhsl.go.th
- รัตนา ดวงแก้ว. (2556). *ทฤษฎีและการพัฒนาหลักสูตร ในประมวลสาระชุดวิชา การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 หน้า 1 – 75*. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร. (2557). *สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ระม่อม ชินภา. (2559). *ความรู้และการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ลำดวน หุยประโคน. (2559). *การศึกษาการดำเนินการงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วันทนา แก้วสีม่วง. (2554). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- วิเชียร จันทวิเศษ. (2550). การศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์.
- ศุภกานต์ เจริญรัตน์. (2554). การศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5.
สารนิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชัยภูมิ :
สถาบันบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สันติ บางอ้อ. (2559). การพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย. เข้าถึงได้จาก
http://www.nesdb.go.th/images/content/data03_2-46.pdf
- สุวิทย์ จันทรเสถียร. (2554). การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนตาม
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ: กรณีศึกษานานาชาติ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- สุวิทย์ หนองไผ่. (2559). การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงได้จาก
<https://www.gotoknow.org/>
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. (2559). รายงานผลการดำเนินงานการ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2558. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (2557). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). การติดตามตรวจสอบคุณภาพ
การศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). คู่มือการเขียนรายงาน
ประเมินตนเอง. เข้าถึงได้จาก <http://www.related:bsq2.vec.go.th/>

- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2559). รายงานประจำปี. เข้าถึงได้จาก <http://www.nstda.or.th/>
- สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2559). ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <http://www.eqa.rmutt.ac.th/>
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2554). เอกสารการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรอบและแนวทางการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). นิยามคำศัพท์หลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อัครพัฒน์ อุดมพัฒน์. (2554). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อัญชลี ธรรมะวิสิฎฐ์. (2551). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://panchalee.wordpress.com/>
- อัศวิน สุขแสวง. (2559). แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/478929>
- องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน. (2554). การกำหนดมาตรฐานการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <http://rirs3.royin.go.th/coinages/webcoinage.php>
- Cele, Victoria Zamandosi. (2009). *The Management of the Implementation of Quality Assurance Policies : The Case of Integrated Quality Management System in Secondary Schools in KwaZulu Natal*. Masters Abstracts International. 47(03) : unpagged ; June, 2009.
- Gynnild, V. (2007). Quality Assurance Reconsidered A Case Study. *Quality in Highs Education*. 13(3): 263 - 273 .

- Hoyle, D. (2009). *ISO 9000 quality system handbook*. 6th ed. Burlington, MA : Elsevier.
Retrieved 30 December 2017, from <http://www.transitionsupport.com/>
- Pak Tee, N. G. (2008). Phases and Paradoxes of Educational Quality Assurance : The Case of the Singapore Educational System. *Quality Assurance in Education : An International Perspective*. 16(2) : 112 - 125.
- Schermerhorn, J. R. (2002). *Management*. (7 thed.). New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Stevens. (2004). *Quality Assurance in Scottish Schools Attracts World - Wide Interest*. Retrieved 6 December 2017, from <http://campus-oei.org/calidad/paper.PDF>.

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat
University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางจุไรรัตน์ แก้วพลงาม

ด้วย นางสาวภควิภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายอดุล สุชีรัมย์

ด้วย นางสาวภัทริภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๖๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายสิรภพ ปราบริปูตลุง

ด้วย นางสาวภักติวิภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

ตำแหน่งสื่อขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๗๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓

ด้วย นางสาวภักติภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวภักติภา ลูกเงาะ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๗๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑

ด้วย นางสาวภัทวิภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญเกษมพันธ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ ด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ก

ตำแหน่งสื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ



ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

เรียน นายวีระวัฒน์ ทรัพย์อุดม

ด้วย นางสาวภัทวิภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญเกษมพันธ์ เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าสัมภาษณ์ข้อมูลในหน่วยงาน ของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปราสาท

ด้วย นางสาวภักติภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญเกษมรัตน์ เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าสัมภาษณ์ข้อมูลในหน่วยงาน ของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกขามโนนสมบูรณ์

ด้วย นางสาวภัควิภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญเกษมพันธ์ เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าสัมภาษณ์ข้อมูลในหน่วยงาน ของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองไฮ

ด้วย นางสาวภัควิภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าสัมภาษณ์ข้อมูลในหน่วยงาน ของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖



ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเสนศิริอนุสรณ์

ด้วย นางสาวภักติภา ลูกเงาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและแนวทางในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าสัมภาษณ์ข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย



แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน จำนวน 54 ข้อ โดยแบ่งดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 54 ข้อ

คำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง โดยผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และต้องขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

(นางสาวกัญญา ลุกงะ)

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลตรงกับความเป็นจริงของท่าน
ชื่อหน่วยงานที่ท่านสังกัด

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพการดำเนินงานในสถานศึกษาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- | | |
|-----------|---|
| 5 หมายถึง | สภาพการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับมากที่สุด |
| 4 หมายถึง | สภาพการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับมาก |
| 3 หมายถึง | สภาพการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับปานกลาง |
| 2 หมายถึง | สภาพการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับน้อย |
| 1 หมายถึง | สภาพการดำเนินงานในด้านนั้นในระดับน้อยที่สุด |

	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
0.	กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้		✓			

หมายถึง สถานศึกษาศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่
กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ ในระดับมาก

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อ	ข้อรายการ	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
1	สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยการมีส่วนร่วม					
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา					
3	สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยยึดองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาด้านนักเรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร					
4	บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์มาตรฐานการศึกษา					
5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา					
6	มาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
7	มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาที่เป็นจุดอ่อนต่อไป					
8	มีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาจากสถานศึกษาอื่นในหน่วยงานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อมีการเทียบเคียงมาตรฐาน					
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
9.	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
10	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี					

ข้อ	ข้อรายการ	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
11	สถานศึกษามีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบงานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ					
12	บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
13	สถานศึกษามีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมความต้องการของนักเรียนและชุมชน					
14	สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา					
15	สถานศึกษามีการประเมินความเหมาะสมของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
16	สถานศึกษาดำเนินการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี					
17	สถานศึกษานำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำไปใช้ได้เหมาะสม					
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
18	สถานศึกษามีการนำแผนงานไปใช้ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน					
19	สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงาน โครงการกิจกรรมที่กำหนดในแผนการปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา					
20	บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการและมีการปฏิบัติตามแผน					
21	สถานศึกษามีการส่งเสริม และสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
22	สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเป็นระยะ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ					

ข้อ	ชื่อรายการ	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
23	สถานศึกษามีการติดตาม การดำเนินงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง					
24	สถานศึกษานำผลการประเมินตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
25	มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาในระยะต่อไป					
4. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
26	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและ เตรียมความพร้อมในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา					
27	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ ดำเนินการประเมินและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ตามสาระ การเรียนรู้และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตร					
28	สถานศึกษามีคณะกรรมการมีการประเมินและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาใน สถานศึกษา					
29	สถานศึกษาใช้แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติในการ ประเมินผลการเรียนรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน					
30	สถานศึกษามีเครื่องมือวัดผล และประเมินผลสามารถ สะท้อนผลการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน					
31	สถานศึกษามีเครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์					
32	สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามสภาพจริง และครบถ้วนทุกด้าน					
33	สถานศึกษามีการติดตามผลการจัดการเรียนรู้และ ประเมินผลครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ชื่อรายการ	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
34	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้					
35	สถานศึกษามีการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพมาจัดทำรายงานผลการพัฒนาการศึกษาประจำปี					
36	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงการประเมินคุณภาพ					
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา						
37	สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยคณะกรรมการดำเนินการ					
38	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน และทบทวนคุณภาพการศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย					
39	สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตรวจสอบที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพและเหมาะสม					
40	สถานศึกษาดำเนินการทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยวิธีการที่หลากหลาย					
41	สถานศึกษามีการรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา					
42	สถานศึกษานำผลการตรวจสอบไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
43	สถานศึกษามีการติดตาม การดำเนินงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง					
44	สถานศึกษานำผลการประเมินตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ชื่อรายการ	ระดับสภาพการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
6. การส่งรายงานผลการประเมินตนเอง						
45	สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำเอกสารตามรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี					
46	สถานศึกษามีการกำหนดกรอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเองไว้อย่างถูกต้องตามรูปแบบที่รายงานต้นสังกัดกำหนด					
47	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการประเมินคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
48	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีตามรูปแบบที่กำหนดไว้					
49	รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษามีการกำหนดความสำเร็จตามเป้าหมายไว้ในแผนงาน					
50	รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามีข้อมูลและหลักฐานประกอบอย่างครบถ้วน					
51	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดคณะกรรมการสถานศึกษาและต่อสาธารณชน					
52	สถานศึกษามีการนำประโยชน์จากรายงานไปใช้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
53	สถานศึกษามีการตรวจสอบและปรับปรุงรายงานประเมินตนเอง					
54	สถานศึกษานำข้อมูลย้อนกลับจากผลสรุปจากรายงานประจำปีไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา					

ขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ครั้งที่ ในวันที่ ที่ เดือน..... พ.ศ.

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวกัญญา ลูกเงาะ

เริ่มสัมภาษณ์เวลา เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เวลา

คำชี้แจง : การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์สภาพ

การดำเนินงานพบว่า มี 3 อันดับที่มีการดำเนินการน้อยที่สุด ดังนี้

 ด้านที่ 6 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

 ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

 ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ตำแหน่ง

3. อายุ

4. ท่านคิดว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่

 () สำคัญ () ไม่สำคัญ

5. ท่านเห็นด้วยกับการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่

 () สำคัญ () ไม่สำคัญ

6. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. นายวีระวัฒน์ ทรัพย์อุดม วุฒิการศึกษา คบ.ม (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. นายชาญชัย ไชยพิศ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเสนาศิริอนุสรณ์ ตำบลอิสานอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. นายอนันต์ ศรีคำ วุฒิการศึกษา ศษ.บ. (พลศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองไฮ ตำบลตลาดโพธิ์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
4. นางสาวสุจรรยา ขาวสกุล วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกขามโนนสมบูรณ์ ตำบลเมืองยาง อำเภอขาม จังหวัดบุรีรัมย์
5. นายวรานนท์ กระสินรัมย์ วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปราสาท ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 3 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2561

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวภักวิภา ลูกเงาะ

เริ่มสัมภาษณ์เวลา 9.00 น. เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เวลา 10.00 น.

คำชี้แจง : การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานพบว่า มี 3 อันดับที่มีการดำเนินการน้อยที่สุด ดังนี้

ด้านที่ 6 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
3. อายุ ปี
4. ท่านคิดว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
5. ท่านเห็นด้วยกับการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
6. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง
 1. ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี
 2. นำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเข้าที่ประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับทราบผลการดำเนินการ
 3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

7. ท่านมีแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. จัดทำสรุปรายงานต่างๆ

8. ท่านมีแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงาน
3. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงาน

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 4 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2561

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวกัศวิภา ลูกเงาะ

เริ่มสัมภาษณ์เวลา 9.00 น. เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เวลา 10.00 น.

คำชี้แจง : การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานพบว่ามี 3 อันดับที่มีการดำเนินการน้อยที่สุด ดังนี้

ด้านที่ 6 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเสนาศิริอนุสรณ์ ตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. อายุ ปี
4. ท่านคิดว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
5. ท่านเห็นด้วยกับการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
6. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง
 1. ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินสมรรถนะการเรียนรู้ เป็นต้น
 2. สร้างความตระหนักแก่ครูผู้รับผิดชอบงานแต่ละโครงการ/กิจกรรมได้ประเมิน สรุปโครงการ จัดทำรายงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการต่อไป
 3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
 4. นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

7. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. ประชุมชี้แจง ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน
3. มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
2. จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับหน่วยงาน
3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 5 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2561

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวกวิภา ลูกเงาะ

เริ่มสัมภาษณ์เวลา 9.00 น. เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เวลา 10.00 น.

คำชี้แจง : การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยได้นำข้อมูล จากการตอบแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานพบว่า มี 3 อันดับที่มีการดำเนินการน้อยที่สุด ดังนี้

ด้านที่ 6 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองไฮ ตำบลตลาดโพธิ์ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
3. อายุ ปี
4. ท่านคิดว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
5. ท่านเห็นด้วยกับการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
6. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง
 1. ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี นำมาเก็บรวบรวมจัดทำเอกสารตามรูปแบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
 2. นำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเข้าที่ประชุมกรรมการสถานศึกษาเพื่อรับทราบผลการดำเนินการเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน
 3. จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
 4. นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

7. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะ
2. ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. นิเทศภายในสถานศึกษาในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
4. สรุปรายงานการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

8. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

1. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 6 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2561

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวภักวิภา ลูกเงาะ

เริ่มสัมภาษณ์เวลา 9.00 น. เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เวลา 10.00 น.

คำชี้แจง : การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์สภาพการ

ดำเนินงานพบว่า มี 3 อันดับที่มีการดำเนินการน้อยที่สุด ดังนี้

ด้านที่ 6 ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกขามโนนสมบูรณ์ ตำบลเมืองยาง อำเภอชำนิ จังหวัดบุรีรัมย์
3. อายุ ปี
4. ท่านคิดว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
5. ท่านเห็นด้วยกับการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
6. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง
 1. ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี
 2. นำรายงานการประเมินคุณภาพภายในเข้าที่ประชุมกรรมการสถานศึกษาประเมิน สรุปโครงการ จัดทำรายงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการต่อไป
 3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย

7. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
2. กำหนดเป้าหมายการดำเนินการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
3. ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
4. สรุปรายงานการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

8. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา
2. แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
3. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
4. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 7 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2561

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวภักติภา ลูกเงาะ

เริ่มสัมภาษณ์เวลา 9.00 น. เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เวลา 10.00 น.

คำชี้แจง : การสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยได้นำข้อมูล จากการตอบแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์สภาพการ

ดำเนินงานพบว่ามี 3 อันดับที่มีการดำเนินการน้อยที่สุด ดังนี้

ด้านที่ 6 ด้านการ ส่งรายงานผลการประเมินตนเอง

ด้านที่ 4 การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปราสาท ตำบลบ้านด่าน อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์
3. อายุ ปี
4. ท่านคิดว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
5. ท่านเห็นด้วยกับการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาหรือไม่
() สำคัญ () ไม่สำคัญ
6. ท่านมีแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งรายงานผลการประเมินตนเอง
 1. ครูและบุคลากรควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองเป็นประจำทุกปี
 2. ให้ ครูผู้รับผิดชอบงานแต่ละโครงการ/กิจกรรมได้ประเมิน สรุปโครงการ จัดทำรายงาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการต่อไป

3. จัดตั้งคณะกรรมการ การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประเมินผลการปฏิบัติงานของครูทุกคน วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐาน

4. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ นำผลการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

7. ท่านมีแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1. จัดประชุม ชี้แจง ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินการ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
3. นิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8. ท่านมีแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
2. สร้างความตระหนักแก่ผู้รับผิดชอบงานต่างๆ
3. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงานที่ผ่านมา

ภาคผนวก จ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 1

ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	การพิจารณา
	1	2	2			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	การพิจารณา
	1	2	3			
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1	ใช้ได้
31	1	1	1	3	1	ใช้ได้
32	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
33	1	1	1	3	1	ใช้ได้
34	1	1	1	3	1	ใช้ได้
35	1	1	1	3	1	ใช้ได้
36	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
37	1	1	1	3	1	ใช้ได้
38	1	1	1	3	1	ใช้ได้
39	1	1	1	3	1	ใช้ได้
40	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
41	1	1	1	3	1	ใช้ได้
42	1	1	1	3	1	ใช้ได้
43	1	1	1	3	1	ใช้ได้
44	1	1	1	3	1	ใช้ได้
45	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
46	1	1	1	3	1	ใช้ได้
47	1	1	1	3	1	ใช้ได้
48	1	1	1	3	1	ใช้ได้
49	1	1	1	3	1	ใช้ได้
50	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	การพิจารณา
	1	2	3			
51	1	1	1	3	1	ใช้ได้
52	1	1	1	3	1	ใช้ได้
53	1	1	1	3	1	ใช้ได้
54	1	1	1	3	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรฮีรัม
BuriRam Rajabhat
University

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.891	54

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
VAR00001	4.4667	.50742	30
VAR00002	3.9333	.58329	30
VAR00003	4.4000	.49827	30
VAR00004	4.0333	.61495	30
VAR00005	4.3000	.46609	30
VAR00006	4.2333	.77385	30
VAR00007	4.4000	.49827	30
VAR00008	4.1333	.57135	30
VAR00009	3.7333	.44978	30
VAR00010	3.9000	.30513	30
VAR00011	4.0000	.00000	30
VAR00012	4.0000	.00000	30
VAR00013	4.3333	.47946	30
VAR00014	4.7000	.65126	30
VAR00015	4.3333	.47946	30
VAR00016	4.4667	.50742	30
VAR00017	4.3333	.47946	30
VAR00018	3.5000	.50855	30
VAR00019	4.0000	.00000	30
VAR00020	4.0000	.00000	30
VAR00021	4.0000	.00000	30
VAR00022	4.5000	.50855	30
VAR00023	5.0000	.00000	30
VAR00024	4.5000	.50855	30
VAR00025	4.5000	.50855	30
VAR00026	4.5000	.50855	30
VAR00027	3.7000	.46609	30
VAR00028	3.8667	.34575	30
VAR00029	4.0000	.00000	30
VAR00030	4.0000	.00000	30

	Mean	Std. Deviation	N
VAR00031	4.2667	.44978	30
VAR00032	4.6000	.72397	30
VAR00033	4.2667	.44978	30
VAR00034	4.4667	.50742	30
VAR00035	4.2333	.56832	30
VAR00036	4.2667	.58329	30
VAR00037	4.3333	.60648	30
VAR00038	4.1333	.62881	30
VAR00039	4.3000	.65126	30
VAR00040	4.4000	.72397	30
VAR00041	4.2667	.69149	30
VAR00042	4.3000	.65126	30
VAR00043	4.1000	.54772	30
VAR00044	4.1667	.64772	30
VAR00045	4.1333	.50742	30
VAR00046	4.3000	.53498	30
VAR00047	4.0000	.64327	30
VAR00048	4.1667	.69893	30
VAR00049	4.2333	.50401	30
VAR00050	4.1333	.50742	30
VAR00051	3.9333	.73968	30
VAR00052	3.9333	.73968	30
VAR00053	3.9000	.54772	30
VAR00054	4.2000	.55086	30

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกัญฉวีภา ลูกเงาะ
วัน เดือน ปีเกิด	27 มิถุนายน พ.ศ.2529
สถานที่เกิด	174 หมู่ 3 ต.ชุมเห็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	174 หมู่ 3 ต.ชุมเห็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	ครู โรงเรียนอัสสัมชัญบุรีรัมย์ โรงเรียนอัสสัมชัญบุรีรัมย์ 5 ถนนสมรรถการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา คณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2562 ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์